

VEROHALLINTO Vuosikertomus

2014

SISÄLLYS

4 PÄÄJOHTAJALTA

- 6 VEROHALLINTO ON OSA YHTEISKUNTAA
- 6 Tehtävänä verotulojen kerääminen
- 8 Tehokas organisaatio
- 10 Korkea osaamistaso on verotustyön edellytys
- 12 Vastuullinen Verohallinto
- 14 Sidosryhmäyhteistyö
- 16 Case: verovelkarekisteri lisää avoimuutta

- 18 MUKANA MUUTTUVASSA SUOMESSA
- 18 Valtiovarainministeriö ohjaa toimintaa
- 19 Verohallinto muuttuvassa yhteiskunnassa
- 21 Verotukseen vaikuttavia lakimuutoksia 2014
- 22 Tulevaisuuden vaatimukset
- 24 Case: rakentamisen tiedonantovelvollisuus otettiin käyttöön

- 26 TYÖNÄ ONNISTUNUT VEROTUS
- 26 Suuntana verovajeen pienentäminen
- 28 Verojen kertymät 2014
- 30 Palautusten määrä pysyi vakaalla tasolla
- 31 Yhteiskunnan palveluihin 54 miljardia euroa
- 33 Veroja maksamatta 4 miljardia euroa
- 34 Case: verovajeen määrä kertoo yhteiskunnan tilasta

- 36 TOIMIMME ASIAKKAAN PARHAAKSI
- 36 Ohjauksella ja neuvonnalla asiakastytytyäisyyttä ja tuloksia
- 37 Valvontaa ja verotarkastuksia
- 39 Harmaan talouden vastainen työ
- 41 Vaivattomia palveluita
- 43 Kehitymme maailman mukana
- 44 Case: ennakoivan ohjauksen tiimit suunnittelevat tulevaisuuden asiakaspalvelua

46 TAVOITTEENA VERONMAKSUMYÖNTEISYYT

TÄMÄ ON VEROHALLINTO

- » Tehtävämme on kerätä oikea määrä veroja oikeaan aikaan yhteiskunnan toiminnan rahoittamiseksi.
- » Turvaamme verojen kertymisen antamalla ennakoivaa ohjausta ja hyvää palvelua sekä valvomalla verojen kertymistä uskottavasti.
- » Tavoitteenamme on auttaa asiakkaita toimimaan omatoimisesti ja oikein.
- » Vuonna 2014 tilitimme yli 54 miljardia euroa verotuloja.

TEHTÄVÄMME TUKEVAT STRATEGISET TAVOITTEET

Verovaje pienenee merkittävästi

Asiakkaat toimivat oikein

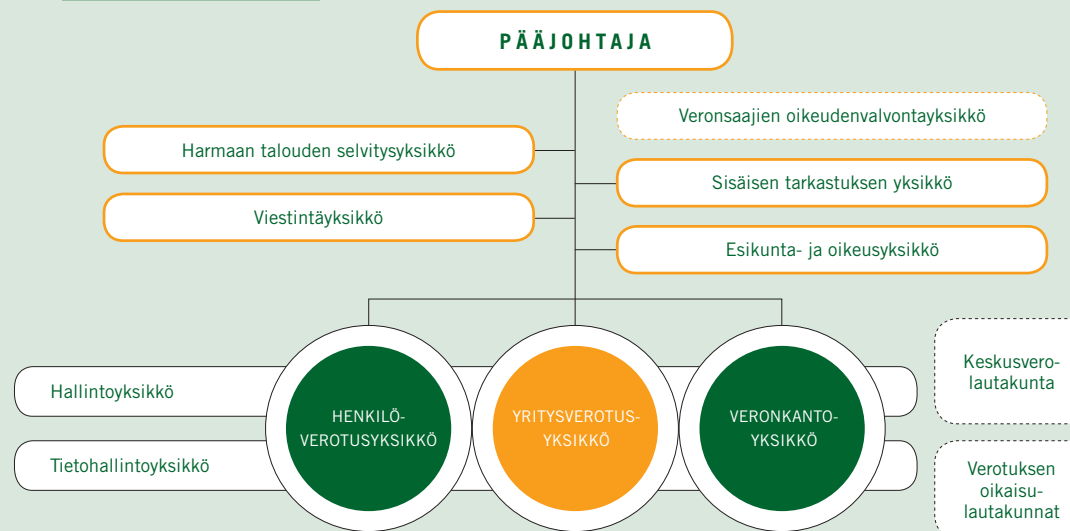

Prosessit ovat sujuvia ja tehokkaita

Henkilöstö on osaava ja motivoitunut

ORGANISAATIOMME

OLEMME

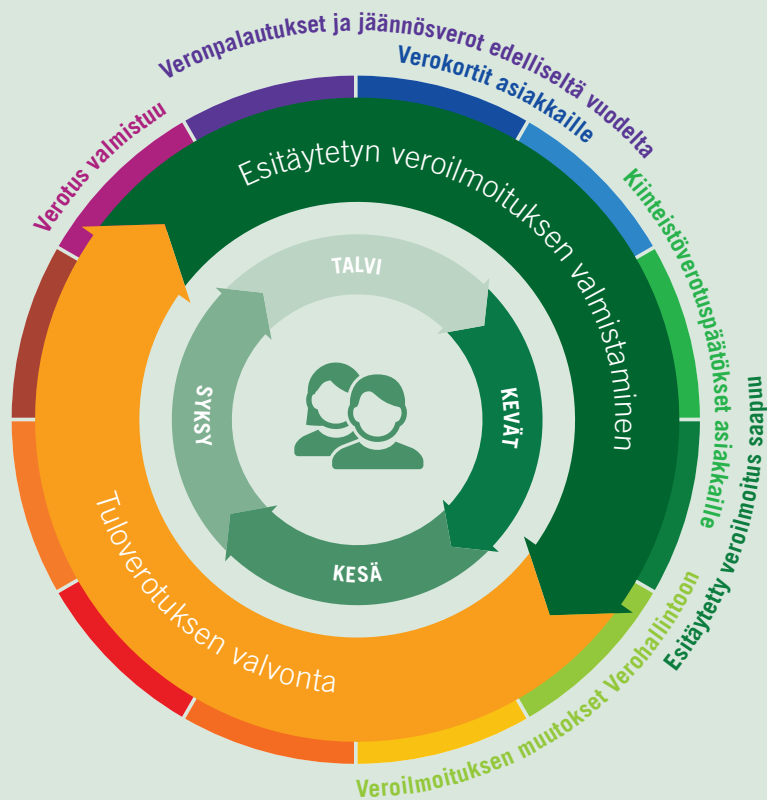
1.
ARVOSTETUIN
JULKISEN ALAN
TYÖNANTAJA

16.
ARVOSTETUIN
TYÖNANTAJA

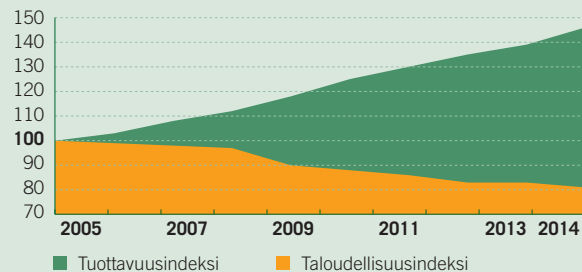

Twitter@Verouutiset

VEROTUKSEN VUOSIKELLO HENKILÖASIAKKAILLE

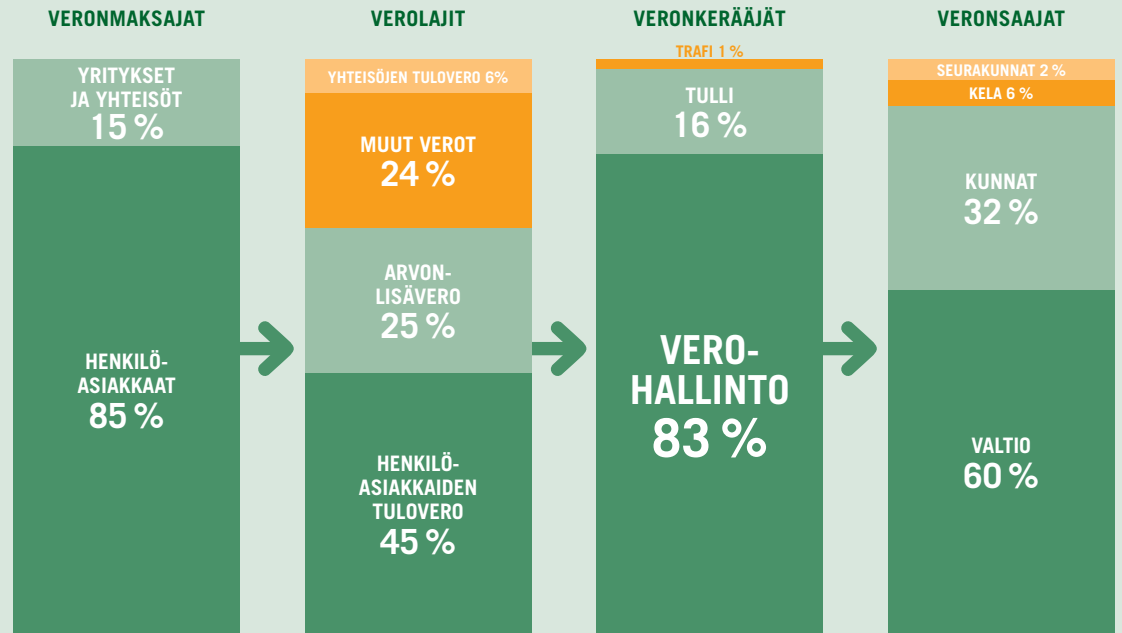

TOIMIMME TEHOKKAASTI JA SAAVUTAMME TAVOITTEEMME

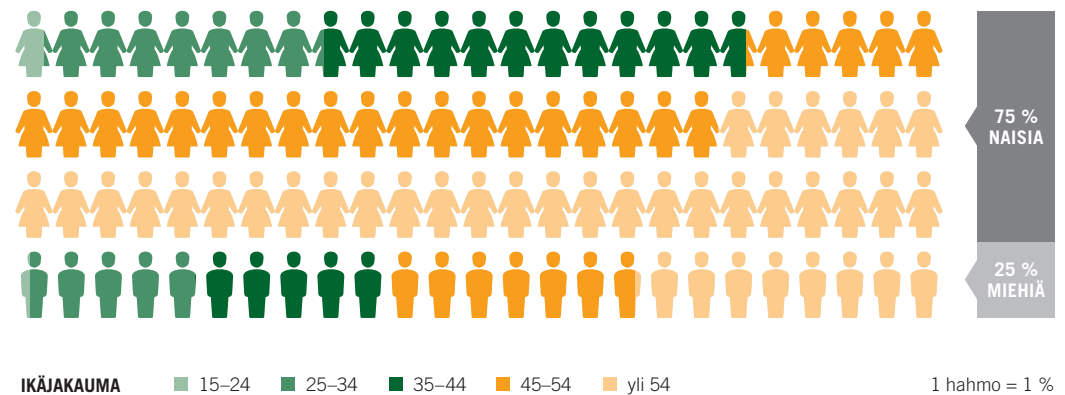

Tuottavuusindeksi kuvaa panostuksen suhdetta tuotokseen. Taloudellisuusindeksi kuvaa tehdyn työn kokonaiskustannusta. Taloudellisuusindeksi paranee alentuessaan.

VEROTULOJEN KERTYMINEN

HENKILÖSTÖMME

”

*”Vuonna 2014
onnistuimme
vähintään hyvin tai
jopa erinomaisesti
työssä, jota meiltä
odotetaan.”*

PEKKA RUUHONEN
pääjohtaja

KATSO VIDEO

PÄÄJOHTAJALTA

VUONNA 2014 VEROTUKSEN MERKITYS YHTEISKUNNASSA KASVOI

Suomen taloudellinen tilanne vaatii tehokkuutta ja uudistumista julkisen hallinnon toimijoilta. Verohallinto saavutti tavoitteensa kehittymällä tehokkaammaksi, ennakoimalla tulevaa ja käyttämällä hyväksi uusien teknologioiden mahdollisuudet. Taloudellisesta tilanteesta huolimatta verojen nettokertymä kasvoi vuonna 2014 huomattavasti. Yhteiskunnalle tilitettiin yhteensä 54 miljardia euroa verotuloja.

VEROLAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSESSA MUKANA ALUSTA LOPPUUN

Kun yhteiskunta tekee päätöksiä toimintaedellytyksiensä turvaamiseksi, Verohallinto tekee työtä kaikissa muutoksen vaiheissa. Asiantuntemustamme tarvitaan jo lakien valmisteluvaiheessa. Uudet lait voivat vaatia meiltä uusia käytäntöjä tai täysin uusien verotusjärjestelmien luomista ja integroimista nykyiseen toimintaan. Hyvin tehty valmistelu tekee perustehtävästämme, verotuksen toteuttamisesta, sujuvaa ja luotettavaa sekä asiakkaille helppoa.

Vuonna 2014 yksi tämänkaltaisen valmistelusta toteutukseen viety muutos oli harmaan talouden torjuntaan liittyvät rakentamisvelvoitteet. Vaikka muutos työllistää asiakasta, meidän tehtävänä me oli luoda tehokas ja mahdollisimman asiakasystävällinen menetelmä ilmoittamiselle sekä myös valvoa sen toteutumista. Koska muutos toi suuren määrän asiakkaita täysin uuden velvollisuuden piiriin, teimme runsaasti työtä kouluttaaksemme ja tiedottaaksemme muutoksesta.

HARMAAN TALOUDEN VASTAINEN TYÖ HYÖDYTTÄÄ KOKO YHTEISKUNTAA

Haluamme Suomen, jossa harmaa talous ei syö verotuloja eikä vaikeuta rehellisten yritysten asemaa. Verohallinto työskentelee jatkuvasti eri tavoin harmaan talouden toimintamahdollisuuksien kaventamiseksi.

VEROMYÖNTEISEN ILMAPIIRIN SÄILYMINEN TÄRKEÄÄ

Suomalaisella on hyvä veromoraali. Hän maksaa veronsa mielellään varsinkin silloin, kun verovarot käytetään hänen mielestään tarkoituksenmukaisesti. Nykytilanteessa emme voi kuitenkaan tuudittautua ajattelemaan, että veronmaksumyönteisyys säilyisi ennallaan ilman panostuksia.

Tehtävänä me on parantaa veromyönteisyyttä lisäämällä tietoisuutta verotuksen merkityksestä, tekemällä oikein toimimisesta helppoa ja tukkimalla väärin toimimisen mahdollisuuksia. Osallistumme myös yhteiskunnalliseen keskusteluun tuomalla esiin tutkittua tietoa. Erittäin tärkeää on säilyttää ilmapiiri, jossa kaikenlainen verovilppi on yleisesti tuomittu.

TYÖNTEKIJÖIDEMME OSAAMINEN ON KAIKEN PERUSTA

Yksi kulmakivistämme on työntekijöidemme korkea ammattitaito. Ammattiosaamisen lisäksi hyvän työn tuloksen takaa se, että henkilöstö voi hyvin. Kehitämme työhyvinvointia tukemalla urapolkuja, työssä viihtymistä ja terveyttä.

Henkilöstön tyytyväisyys onkin Verohallinnossa tutkitusti korkea. Laajan vuosittaisen VMBaro-työtyytyväisyyskyselyn tulokset

kertovat tyytyväisestä ja sitoutuneesta henkilöstöstä. Tulokset ovat nousseet usean vuoden ajan.

Verohallintoa arvostetaan myös kilpailukykyisenä työnantajana. Vuonna 2014 työnantajakuivatutkimuksessa Verohallinto oli korkeakoulutettujen keskuudessa kaikkein suosituin julkisen sektorin työnantaja.

Vuonna 2014 Verohallinnossa kehitettiin terveysjohtamista eri muodoissaan. Esimiehellä on mm. velvollisuus seurata alaistensa hyvinvointia, ja tällä tavoin ongelmiin voidaan puuttua ajoissa.

VALMIS-HANKE UUDISTAA VEROTUSTYÖTÄ

Verohallinnon tietojärjestelmät uudistava Valmis-hanke lähti täysillä käyntiin vuonna 2014. Suurin osa nykyisistä verotussovelluksista korvataan yhdellä valmisohjelmistolla. Valmis-hanke muokkaa tulevaisuudessa myös Verohallintoa ja sen palveluja.

Verohallinto suuntaa suurimman osan tulevien vuosien kehityspanoksista Valmis-hankkeeseen ja sen onnistumiseen. Kaikki työ tehdään harkiten, ammattitaidolla ja tulevat tarpeet huomioon ottaen.

Pekka Ruuhonen
pääjohtaja

VEROHALLINTO ON OSA YHTEISKUNTAA

TEHTÄVÄNÄ VEROTULOJEN KERÄÄMINEN

Verotulot ovat julkisen talouden merkittävin tulonlähde. Rahalla ylläpidetään ja kehitetään yhteiskunnan palveluja. Verohallinto huolehtii siitä, että asiakkaat maksavat oikean määrän veroja oikeaan aikaan. Tavoitteena on, että kerätyn veron määrä vastaa mahdollisimman tarkasti laskennallista veron määrää ja että saamatta jääneen veron määrä eli verovaje pienenee.

Verovajeen säilyminen pienenä vaatii Verohallinnolta jatkuvaa työtä. Toimimme siten, että asiakkaat voivat ja haluavat hoitaa veroasiansa sujuvasti ja oikein. Tarjoamme kohdennettuja ja helppokäyttöisiä palveluja, jotka tekevät veroasioinnista vaivatonta.

Edistämme myönteistä suhtautumista verojen maksamiseen vaikuttamalla siihen, että verotuksen yhteiskunnallinen merkitys ymmärretään paremmin ja laajemmin. Verotulojen kertymistä tukee myös ennakoiva ohjaus ja valvonta, joka perustuu suunnitelmalliseen veroriskien hallintaan.

Vaikutamme aktiivisesti verolainsäädännön kehittämiseen niin, että veroasioita on helppo hoitaa. Asiakkaamme luottavat verotuksen tasapuolisuuteen ja verovalvonnan tehokkuuteen ja he ovat tyytyväisiä palveluihimme. Tämän luottamuksen haluamme säilyttää.

VEROHALLINTO KEHITTÄÄ JATKUVASTI TOIMINTAANSA

Etsimme jatkuvasti uusia tapoja parantaa edelleen verotustyön tehokkuutta. Lisäämme sähköistä asiointia ja automatisoituja toimintoja. Kohdennamme henkilöresurssimme nykyistä vaikuttavammin ennakoivaan ohjaukseen ja valvontaan asiakasryhmittelyn avulla.

Rutiinitehtävien väheneminen muuttaa verotustyön luonnetta. Muutoksen vuoksi työntekijöidemme rooli muuttuu yhä vahvemmin asiantuntijarooliksi. Huolehdimme työntekijöidemme hyvinvoinnista ja pyrimme tarjoamaan heille parhaiten sopivat kehityspolut. Otamme työn vaatimustason kasvun huomioon myös rekrytoinnissa.

Verohallinnossa johtaminen perustuu johdon ja henkilöstön luottamukselliseen yhteistyöhön. Yhteistyömme on tiivistä ja avointa. Johtamistapamme luo onnistumisen edellytyksiä, se valmentaa ja tukee työntekijöitä.

VEROHALLINNON TOIMINTAKUSTANNUKSET 2010–2014

	Milj. euroa
2010	380,1
2011	392,4
2012	397,8
2013	407,6
2014	407,4

TEHOKKUUSTAVOITTEET SAAVUTETTIIN

Verohallinnon vuoden 2014 henkilöstömäärä oli 4 847 henkilötyövuotta. Valtiovarainministeriön asettama tavoite oli 5 208 henkilötyövuotta, ja tavoite saavutettiin selkeästi.

Henkilöstön määrä väheni 152 henkilötyövuodella (Valtiorin siirtyneet 73 htv huomioiden).

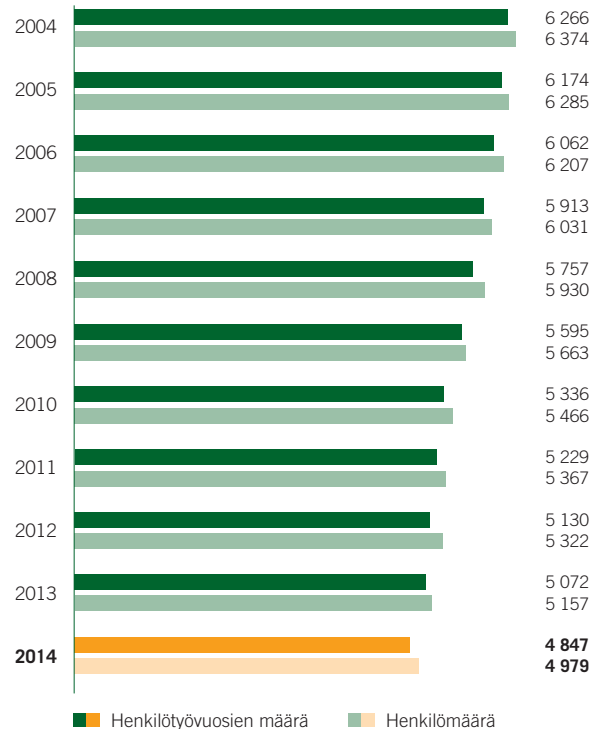
Verohallinnon toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus paranoivat ja niihin liittyvät tavoitteet saavutettiin. Tuottavuuden kasvu (3,6 %) syntyi pienemmästä henkilötyövuosien käytöstä ja asiakasmäärän kasvusta. Vuoden 2014 menot kasvoivat vuodesta 2013 2,3 prosenttia.

Taloudellisuus parani 2,5 prosenttia. Taloudellisuutta paransivat Valmis-hankkeen täysimittaisen käynnistymisen siirtyminen, kapasiteettihankkeen siirtyminen sekä ennakoitua pienemmät henkilöstömenot.

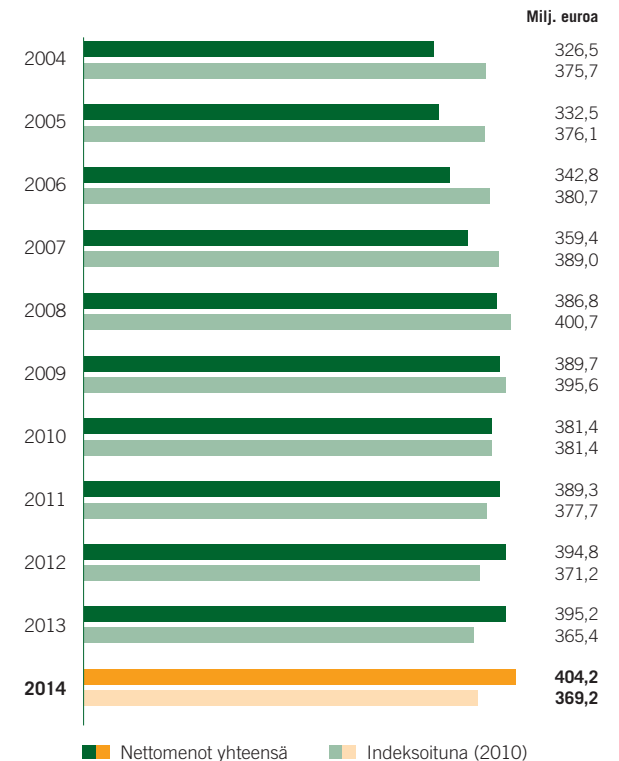
Verohallinnon menot ovat pysyneet jo vuosia hyvin tasaisina. Verohallinto on lisännyt tuottavuutta kehittämällä toimintojaan niin, että verotus on voitu hoitaa vähemmällä henkilöstöllä.

Palvelujen taso on kuitenkin voitu säilyttää esimerkiksi esitetyt veroilmoituksen käyttöönoton ja sähköisen asioinnin lisääntymisen vuoksi. Säästöä on tullut myös siitä, että olemme siirtyneet valtakunnalliseen toimintatapaan ja automatisoineet työprosesseja.

HENKILÖTYÖVUODET JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 2004–2014

TOIMINNAN MENOT INDEKSOITUNA 2004–2014

VEROHALLINTO ON OSA YHTEISKUNTAA

TEHOKAS ORGANISAATIO

Verotustyö on jaettu neljään valtakunnalliseen toimialaan: henkilöverotukseen, yritysverotukseen, verotarkastukseen sekä veronkantoon ja perintään. Vuonna 2014 kunkin toimialan palveluista vastasivat omat valtakunnalliset ja alueelliset yksiköt. Vuoden 2015 alusta yritysverotuksen ja verotarkastuksen toiminnot on sijoitettu Yritysverotusyksikköön.

Toimialoilla on eri puolilla Suomea vero toimistoja ja muita paikallisyksiköitä. Henkilökohtaista asiakaspalvelua tarjotaan paikallisesti. Verotustyöhön on luotu valtakunnallinen työjono, jonka avulla yksittäisen asiakkaan verotus voidaan hoitaa missä päin Suomea tahansa.

Verotoimistojen palveluiden ja toiminnan yhtenäisyydestä sekä ohjauksesta ja kehittämisestä vastaavat valtakunnalliset ohjaus- ja kehittämyksiköt.

Henkilöverotusyksikkö palvelee ja ohjaa henkilöasiakkaita sekä liikkeen- ja ammatinharjoittajia. Henkilöverotus kattaa ennakko-perinnän ja tuloverotuksen sekä perintö-, lahja-, varainsiirto- ja kiinteistöverotuksen. Yksikköön kuuluu yhdeksäntoista verotoimistoa sekä kolmekymmentäkuusi suppeamman palvelun toimipistettä.

Yritysverotusyksikön asiakkaita ovat osakeyhtiöt, osuuskunnat, yhdistykset ja säätiöt sekä julkisyhteisöt. Yritysverotus kattaa yhteisöveron, työnantajasuoritukset, arvonnäköveron sekä muut omaaloitteiset verot. Yritysverotusyksikköön kuuluu seitsemän alueellista yritysverotoimistoa sekä valtakunnallinen Konserniverokeskus, joka vastaa suuryritysten verotustehtävistä ja tarkastuksesta. Yritysverotusyksikköön kuuluu myös tietovirtojen hallinnasta vastaava Tietovirtayksikkö.

Verotarkastustoiminnosta vastaavat viisi alueellista verotarkastusyksikköä sekä Konserniverokeskus. Vuoden 2015 alusta

yritysverotuksen ja verotarkastuksen yhteistyö on tiivistynyt, kun molemmat toiminnot on yhdistetty valtakunnalliseksi yritysverotusyksiköksi. Yksikkö huolehtii sekä yhteisöasiakkaiden verotuksesta että verotarkastustoiminnosta.

Veronkantoyksikkö vastaa rahavirtojen hallintaan, veronkantoon, perintään ja verovarojen eteenpäin tilittämiseen liittyvistä tehtävistä. Veronkannolla on viisi alueellista yksikköä.

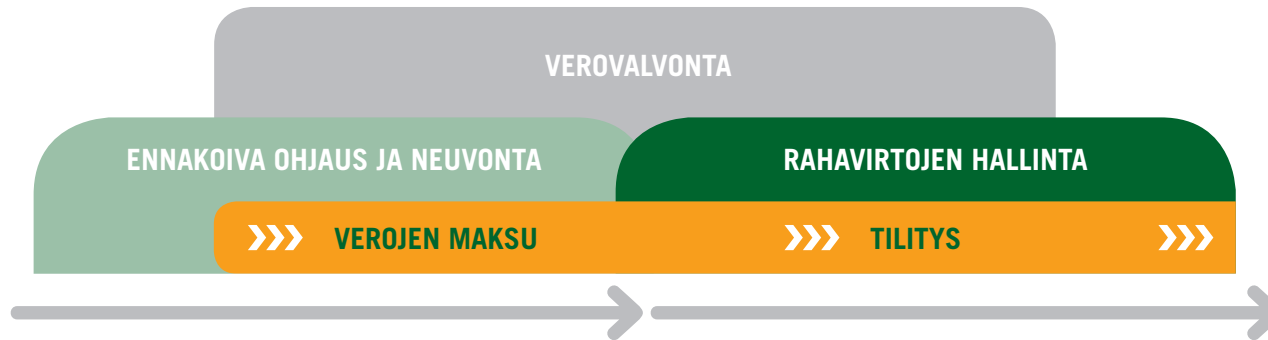
TUKIYKSIKÖT SUJUVAN VEROTUSTYÖN TUKENA

Verohallinnon päätehtävän, verotuksen toteuttamisen, tueksi Verohallinnossa toimii useita tukiyksiköitä.

Esikunta- ja oikeusyksikkö tukee pääjohtajan ja johtoryhmien työtä. Hallintoyksikkö huolehtii henkilöstö-, talous- ja toimitilapalveluista ja Tietohallintoyksikkö teknisten ratkaisujen hankinnasta ja toimivuudesta. Verohallinnon konserniviestinnästä, verkkopalveluista sekä kielipalveluista huolehtii Viestintäyksikkö.

ERITYISYKSIKÖIDEN TOIMINTA TUO LÄPINÄKYVYYTTÄ

Verotuksen oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi Verohallinnossa toimivat Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö sekä Sisäisen tarkastuksen yksikkö. Harmaan talouden selvitysyksikkö puolestaan edistää harmaan talouden torjuntaa kiinteässä yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

VEROHALLINNON
YDINPROSESSIT

MUUTOS ON JATKUVAA

Verohallinnon organisaatio on rakenteeltaan linjaorganisaatio, ja päätökset tehdään yksiköissä. Verotusta ohjataan ja kehitetään prosessien avulla yksikkörajojen yli.

Valtakunnalliset prosessit ja toimintamallit vaikuttavat linjaorganisaatioon. Verotustyön uudistuessa työn paikkakuntasidonnaisuus häviää, ja siten henkilöresurssien käyttö muuttuu aiempaa joustavammaksi. Tässä muutoksessa myös linjajohdon ja prosessien johdon yhteistyö on tärkeä kehittämisen kohde.

YDINPROSESSIT TUKEVAT PÄÄTEHTÄVÄÄ

Verohallinnon ydinprosesseja ovat Verovalvonta, Ennakoiva ohjaus ja neuvonta sekä Rahavirtojen hallinta.

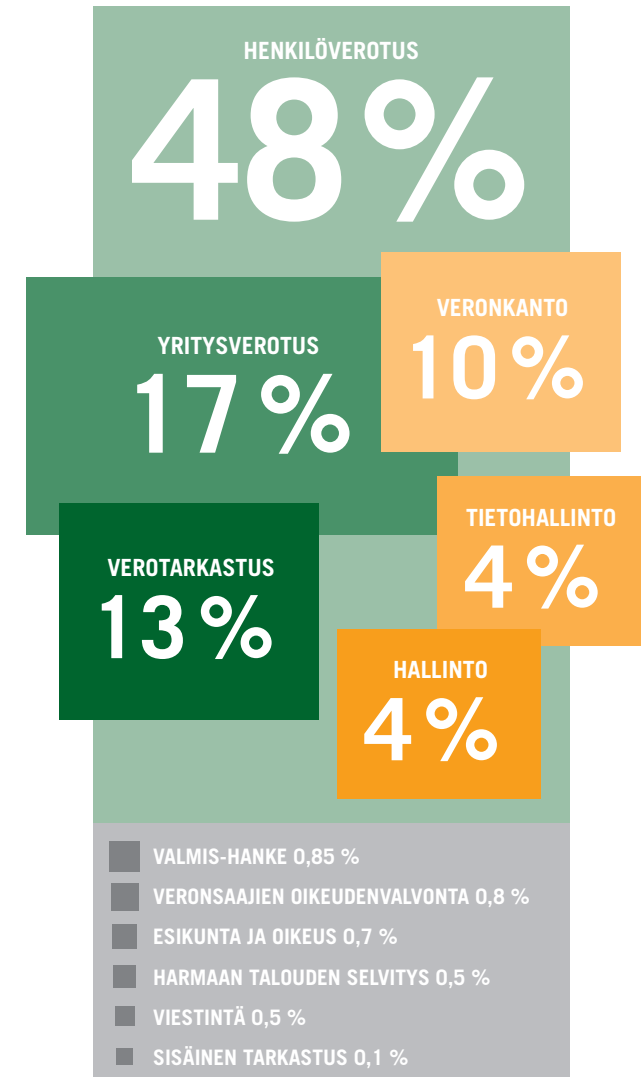
Verovalvonta-prosessin tavoite on, että veronsaajan verotulot kertyvät oikeaan aikaan ja oikean määräisinä. Verovalvonta-prosessilla toimitetaan verotus ja valvotaan verojen maksamista.

Ennakoiva ohjaus ja neuvonta -prosessi huolehtii siitä, että asiakkaat osaavat ilmoittaa ja maksaa veronsa oikein, oma-aloitteisesti ja oikeaan aikaan. Ennakoivalla ohjauksella myös edistetään asiakkaiden veronmaksuymonteisyyttä.

Rahavirtojen hallinta -prosessi kattaa saapuvan ja lähtevän maksuliikkeen, verovarojen kirjanpidon, kerättyjen verotulojen tilittämisen veronsaajille sekä verotulojen analysoinnin ja kassavirtojen ennustamisen valtion kassanhallinnan tarpeisiin.

PROSESSEILLA KEHITYSTYÖTÄ YKSIKÖRAJOJEN YLI

Kullakin prosessilla on prosessinomistaja, jonka apuna on asiantuntijoista yli yksikkörajojen koottu prosessin kehittämissyhmä. Kehitystyössä ryhmien tehtävä on tunnistaa prosessin puutteet sekä arvioida eri lähteistä tulleiden kehitysehdotusten vaikutuksia ja hyötyjä kaikkien yksiköiden näkökulmasta. Tällä pyritään siihen, että kehittämistyö hyödyttää koko Verohallintoa.

VEROHALLINNON
YKSIKÖT 2014

VEROHALLINTO ON OSA YHTEISKUNTAA

KORKEA OSAAMISTASO ON VEROTUSTYÖN EDELLYTYS

Verohallinnon työntekijät toimivat yhä useammin asiantuntijarooleissa.

Huolehdimme henkilöstön asiantuntijuuden kehittymisestä ja tuemme yksilöllisten urasuunnitelmien tekemistä. Johtamistyön kehittämisessä painotuksemme on siirtynyt johtajien valmentamiseen.

MOTIVOITUNUT JA TYYTYVÄINEN HENKILÖSTÖ

Henkilöstön tyytyväisyys on Verohallinnossa korkea. Laajan vuosittaisen VMBaro-työtyytyväisyyskyselyn tulokset kertovat sitoutuneesta henkilöstöstä, ja tulokset ovat nousseet usean vuoden ajan.

Erityisesti esimiestyön kehittäminen näkyy tuloksissa: tutkimuksessa eniten nousivat työntekijöiden arviot siitä, että esimies kohtelee heitä oikeudenmukaisesti. Myös työilmapiiri ja työn haastavuus koettiin hyvin myönteisiksi.

TERVEYSJOHTAMISELLA TYÖHYVINVOINTIA

Verohallinnon henkilöstön keski-ikä on korkea, ja hyvä terveys on yksi tärkeä tekijä työntekijän jaksamisessa. Vuonna 2014 työhyvinvointia paransi erityisesti panostus terveysjohtamiseen, eli terveyden tukemiseen esimiestyön kautta.

Osana kehitystyötä ns. varhaisen välittämisen malli uudistettiin kokonaan, ja kaikki esimiehet koulutettiin hyödyntämään mallia. Pilottoimme myös työntekijöille tehtävää terveystarkastusta, jotta tukea voitaisiin kohdentaa paremmin jo ennakolta. Tulosten pohjalta päätimme laajentaa kyselyn kohderyhmää.

TAVOITTEENA ON OLLA HALUTTU TYÖNANTAJA

Verohallinnon strategisena tavoitteena on olla kilpailukykyinen työnantaja. Tämän eteen on tehty suunnitelmallisesti työtä kehittämällä hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Tutkimuksessa suomalaisten korkeakoulutettujen ihannetyönantajista vuonna 2014 Verohallinto sijoittui työnantajakuvututkimuksessa julkisen sektorin toimijoista ensimmäiselle sijalle, kun vastaajina olivat kaupallisen alan ammattilaiset.

Paransimme kokonaissijoitustamme viime vuodesta 11 pykälää ja nousimme sijalle 16.

JOHTAMISELLA YHTEISTYÖTÄ

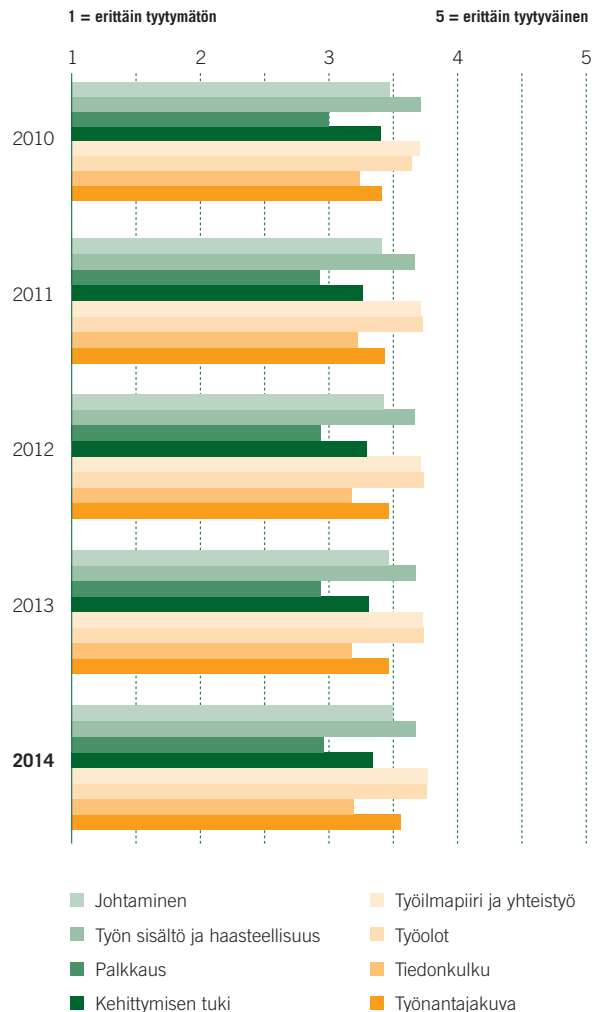
Verohallintoa johtaa pääjohtaja. Hänen tukena strategisten linjausten määrittelyssä ja toteuttamisessa toimii Verohallinnon johtoryhmä. Verohallinnon valtakunnallisia pääyksiköitä eli Henkilöverotusta, Yritysverotusta ja Veronkantoa johtavat ylijohtajat.

Verohallinnon konsernitason operatiivista toimintaa johtaa ja seuraa verotuksen johtoryhmä, ja kehittämishankkeista päättää kehitysjohdoryhmä. Toiminnan kehittämisen tarpeet välittyvät johtoryhmille prosessien yhteistyöryhmän ja ICT-ryhmän valmistelemista ehdotuksista.

Verojohtajat johtavat henkilöverotuksen, yritysverotuksen sekä veronkannon ja perinnän operatiivisia yksiköitä. Verotarkastusyksiköitä johtavat tarkastusjohtajat.

Vuoden 2014 aikana on valmisteltu muutoksia Verohallinnon johtamisjärjestelmään. Tavoitteena on johtamisfoorumien tehtävien tarkentaminen sekä vastuu- ja valmistelusuhteiden selkeyttäminen linjajohdon ja yksikkörajat ylittävän prosessiohjausten välillä. Johtamisjärjestelmän muutokset ovat tulleet voimaan vuoden 2015 alusta.

**TYÖTYYTYVÄISYYSKYSelyn TULOKSIA
VEROHALLINNOSSA 2010–2014**

JOHTORYHMÄT VUONNA 2014

VEROHALLINNON JOHTORYHMÄ

- Pekka Ruuhonen, pääjohtaja, pj
- Sanna Alamäki, ylijohtaja, Yritysverotusyksikkö
- Niina Arjanne, apulaisjohtaja, Esikunta- ja oikeusyksikkö
- Markku Heikura, tietohallintojohtaja, Tietohallintoyksikkö
- Kari Huhtala, hallintojohtaja, Hallintoyksikkö
- Heli Lähteenmäki, ylijohtaja, Henkilöverotusyksikkö
- Eija Lönnroth, hankejohtaja, Valmis-hanke
- Mikko Mattinen, viestintäjohtaja, Viestintäyksikkö
- Janne Marttinen, johtaja, Harmaan talouden selvitysyksikkö
- Arto Pirinen, strategiajohtaja, Esikunta- ja oikeusyksikkö
- Timo Räbinä, veroyliliasiamies, Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö
- Raija Seppälä, ylijohtaja, Verotarkastusyksikkö 1.10.2014 alkaen
- Anita Wickström, ylijohtaja, Verotarkastusyksikkö 1.11.2014 saakka
- Leena Wikström, ylijohtaja, Veronkantoyksikkö
- Kirsi Huhtamäki, puheenjohtaja, Verovirkailijain Liitto ry
- Tuula Åhman, sihteeri, Esikunta- ja oikeusyksikkö

VEROTUKSEN JOHTORYHMÄ

- Pekka Ruuhonen, pääjohtaja, pj.
- Sanna Alamäki, ylijohtaja, Yritysverotusyksikkö
- Markku Heikura, tietohallintojohtaja, Tietohallintoyksikkö
- Heli Lähteenmäki, ylijohtaja, Henkilöverotusyksikkö

- Arto Pirinen, strategiajohtaja, Esikunta- ja oikeusyksikkö
- Raija Seppälä, ylijohtaja, Verotarkastusyksikkö 1.10.2014 alkaen
- Anita Wickström, ylijohtaja, Verotarkastusyksikkö 1.11.2014 saakka
- Leena Wikström, ylijohtaja, Veronkantoyksikkö
- Tuula Åhman, sihteeri, Esikunta- ja oikeusyksikkö

VEROTUKSEN JOHTORYHMÄN KEHITYSKOKOUS

- Pekka Ruuhonen, pääjohtaja, pj.
- Sanna Alamäki, ylijohtaja, Yritysverotusyksikkö
- Niina Arjanne, apulaisjohtaja, Esikunta- ja oikeusyksikkö
- Markku Heikura, tietohallintojohtaja, Tietohallintoyksikkö
- Tiina-Liisa Huhtanen, laatupäällikkö, Esikunta- ja oikeusyksikkö
- Heli Lähteenmäki, ylijohtaja, Henkilöverotusyksikkö
- Eija Lönnroth, hankejohtaja, Valmis-hanke
- Arto Pirinen, strategiajohtaja, Esikunta- ja oikeusyksikkö
- Raija Seppälä, ylijohtaja, Verotarkastusyksikkö 1.10.2014 alkaen
- Anita Wickström, ylijohtaja, Verotarkastusyksikkö 1.11.2014 saakka
- Leena Wikström, ylijohtaja, Veronkantoyksikkö
- Kari Vähä-Pesola, sihteeri, Tietohallintoyksikkö

VEROHALLINTO ON OSA YHTEISKUNTAA

VASTUULLINEN VEROHALLINTO

Pääministeri Kataisen hallitusohjelman yhtenä painopisteenä oli ajatus kestävästä talouskasvusta ja vastuullisesta toiminnasta. Ohjelmassa todetaan, että talouskasvun täytyy olla ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä. Tämä näkyi myös hallituksen tavoitteissa: ympäristötavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimia kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla.

Hallitus tavoittelee Suomea, joka eturintamassa säästää ympäristöä, käyttää luonnonvaroja ja muita resursseja tehokkaasti sekä kehittää kestäviä kulutus- ja tuotantotapoja. Verohallinnon tehtävä yhteiskunnan toimintojen rahoituksen kerääjänä ja Verohallinnon kaikki toiminta on yhteiskuntavastuun kantamista. Hallitusohjelman linjaus vahvisti Verohallinnossa jo aiemmin valittua suuntausta yhteiskuntavastuullisena toimijana.

VASTUUNKANTOA MONESTA ERI NÄKÖKULMASTA

Verohallinto toimii vastuullisesti sekä taloudellisesta että sosiaalisesta näkökulmasta. Otamme huomioon myös toimintamme ympäristövaikutukset. Tavoitteena on olla käytännön tekojen kautta yksi Suomen vastuullisimmista julkisen sektorin toimijoista.

Taloudellinen vastuullisuus tarkoittaa sitä, että Verohallinto pyrkii verotulojen mahdollisimman täysimääräiseen kertymään. EU:n ja Verohallinnon omien tutkimusten mukaan verovaje Suomessa onkin kansainvälisesti vertailtuna pieni.

Pyrkimyksenä on myös toteuttaa verotus tehokkaasti ja toimia itse tehokkaasti hallintona. Verohallinto on onnistunut lisäämään työn tehokkuutta, samalla kun toimintakulut on pidetty kurissa ja henkilötyövuosia on vähennetty. Verohallinnon tuottavuus on parantunut merkittävästi jo vuosia, ja hyvä kehitys jatkui vuonna 2014.

Taloudellinen vastuullisuus tukee myös sosiaalista vastuuta

varmistamalla yhteiskunnallisten toimintojen rahoitus pohjaa. Verohallinto on asiakkuuksiensa kautta sosiaalisessa vastuussa lähes jokaiselle suomalaiselle ja Suomessa työskentelevälle. Verohallinnon tehtävänä on palvella veroasioissa kaikkia riippumatta esimerkiksi asuinpaikasta, iästä tai kielitaidosta.

Ihmiset tekevät työllään Verohallinnon, ja Verohallinto kantaa sosiaalista vastuuta henkilöstöstään. Aktiivisella panostuksella työtyytyväisyyden ylläpitoon, työntekijöiden koulutukseen ja terveyteen Verohallinto pyrkii olemaan arvostettu työnantaja myös tulevaisuudessa. Työntekijöiden osaamista, motivaatiota ja terveyttä seurataan ja mahdollisiin ongelmiin halutaan tarttua ajoissa.

Verohallinnon työntekijöiden työtyytyväisyys on tutkitusti korkea. Tytyväisimpiä oltiin työoloihin, työilmapiiriin, työn haastavuuteen ja johtamiseen. Esiemistyön kehittäminen näkyi ilahduttavasti siinä, että työtyytyväisyystutkimuksessa eniten nousua oli tapahtunut siinä, miten oikeudenmukaisesti esimiehet kohtelivat ryhmänsä jäseniä. Kehitettäviä alueita henkilöstön mielestä olivat palkkaus, työyhteisön avoimuus ja arvojen toteutuminen käytännössä.

Myös ympäristövastuun toteuttamiseksi Verohallinnossa on asetettu konkreettisia tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan järjestelmällisesti WWF:n Green Office -ympäristöohjelman avulla. Verohallinto on lähes viidentuhannen työntekijän organisaatio, jonka ympäristökuormitusta pyritään vähentämään.

ARVOT MÄÄRITELLÄN YHDESSÄ

Organisaation arvot ovat kulmakivi, johon koko toiminta nojaa. Verohallinto aloitti syksyllä 2014 työn arvojen vahvistamiseksi ja uudelleen määrittelymiseksi. Työ jatkuu vuonna 2015.

Arvojen määrittelyprosessiin voivat osallistua kaikki Verohallinnon työntekijät. Tämän tekee mahdolliseksi verkkotyökalu, jonka avulla jokainen verohallintolainen voi kertoa ajatuksiaan Verohallinnon toimintatavoista ja työskentymisestä sekä arvottaa muiden esittämiä ehdotuksia.

*Verohallinto käyttää
WWF:n kehittämää Green
Office -ympäristöpalvelua
pienentääkseen ekologista
jalanjälkeään.*

VEROHALLINNON YHTEISKUNTAVASTUUN TAVOITTEITA

TALOUSKASVUN TUKEMINEN

- >>> Haluamme tukea yrittäjää tekemällä veroasioiden hoidosta mahdollisimman helppoa ja vapauttaa samalla yrittäjän aikaa muuhun työhön.

YHTEISKUNNAN TOIMINTOJEN TURVAAMINEN ONNISTUNEELLA VERONKANNOLLA

- >>> Tarkkaan kerätty ja oikeudenmukainen verotus ylläpitää yhteiskuntaa ja vahvistaa veromyönteistä ilmapiiriä.

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN TOIMINTA

- >>> Vähennämme suunnitelmallisesti energian ja raaka-aineiden käyttöä. Esimerkiksi asiakkaalle lähetettävän paperin määrää on vähennetty.

TASAPUOLISUUS KAIKESSA TYÖSSÄMME JA HENKILÖSTÖSTÄ HUOLEHTIMINEN

- >>> Hoidamme verotustehtävät niin, että asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti heidän tilanteensa edellyttämällä tavalla. Huolehdimme myös henkilöstön tasa-arvoisesta kohtelusta ja työhyvinvoinnista.

VARAUDUMME TULEVAAN

- >>> Kehitämme toimintaamme jatkuvasti, jotta voimme turvata verotuksen myös tulevaisuuden muuttuvissa olosuhteissa.

VEROHALLINTO ON OSA YHTEISKUNTAA

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

*Vuonna 2014 Verohallinnon
sidosryhmäyhteistyötä laajennettiin
yhteiskunnan uusiin ilmiöihin
ja toimijoihin. Esimerkiksi
aikapankkiyhdistyksiä kutsuttiin
sosiaaliseen mediaan keskustelemaan
päivitetyistä ohjeista.*

Tiivis yhteistyö erilaisten suomalaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa on osa Verohallinnon toimintaa. Verohallinto jatkoi myös perinteistä yhteistyötä pankkien ja eläkelaitosten sekä Veronmaksajien keskusliiton kanssa.

Verohallinto myös kuulee laajasti eri sidosryhmiä esimerkiksi Verohallinnon ohjeiden laatimisen yhteydessä. Näin pyritään luomaan yhteinen näkemys ohjeiden tulkinnoista.

VEROHALLINTO KEHITTÄMÄSSÄ VIRANOMAISTEN VÄLISTÄ SÄHKÖISTÄ TIEDONKULKUA

Verohallinto osallistuu syyttäjälaitoksen ja yleisten tuomioistuinten kehittämishankkeeseen AIPA:an. Tavoitteena on siirtyä kokonaan paperittomaan prosessiin viranomaisten välillä ja luoda tietojärjestelmä, joka mahdollistaa sähköisen tiedonsiirron. Tavoitteena on, että viranomaistiedot siirtyvät myös Verohallinnon järjestelmiin täysin sähköisesti ilman manuaalista tallennusta. Järjestelmä otetaan käyttöön vaiheittain vuosina 2015–2018.

Verohallinto on mukana myös poliisin VITJA-hankkeessa. Hankkeessa pyritään kehittämään tiedonkulkua poliisin ja muiden viranomaisten kesken sähköisesti eri sovellusten välillä. Mukana yhteistyössä ovat myös esimerkiksi Tilastokeskus, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi sekä AIPA-hanke.

KOULUTUSTA JA TIEDOTUSTA YRITYSKUMPPANEILLE

Verohallinto jatkoi Eteran kanssa jo vuosia jatkunutta yhteistyötä Eteran palkkahallintokiertueella 17 tilaisuudessa eri puolilla Suomea. Myös siirtöhinnoittelusta järjestettiin jo odotetuksi muodostunut asiantuntijaseminaari, asiakastilaisuuksia sekä konsulttitapaamisia.

UUDISTUKSET SYNNYTTÄVÄT UUSIA KUMPPANUUKSIA

Vuonna 2014 voimaan tullut rakennusalan ilmoitusvelvollisuus toi mukanaan tiiviin yhteistyön rakennusalan eri toimijoiden kanssa. Isännöintiliiton kanssa tiedotimme veroasioista internetin välityksellä. Järjestimme yhteisvoimin esimerkiksi webinaareja, joissa käsiteltiin muun muassa kiinteistöveroilmoituksen sähköistä palvelua.

Teimme tiivistä yhteistyötä myös Romukauppiaiden liiton sekä Tullin kanssa. Yhteistyö liittyi vuoden 2015 alussa voimaan tulleeseen metalliromun myynnin käännettyyn arvonlisäverovelvollisuuteen.

TILITOIMISTOYHTEISTYÖLLE MYÖS UUSIA MUOTOJA

Sekä Verohallinnon johto että Verohallinnon eri toimialojen edustajista koostuva Tilitoimistoyhteistyön koordinoitiryhmä tapaa säännöllisesti Taloushallintoliiton edustajia. Tapaamisissa

keskustellaan ajankohtaisista kysymyksistä ja kerätään palautetta Verohallinnon toiminnasta. Vuonna 2014 tapaamisia järjestettiin neljä.

Tilitoimistojen asiakasraadit kokoontuivat kaksi kertaa. Raateja on yhteensä seitsemän ympäri maata. Raadeilta kerätään palautteita sekä kehittämisehdotuksia Verohallinnon palveluihin, ohjaukseen ja menettelyihin. Asiakasraadeissa on mukana tällä hetkellä 49 tilitoimistoa, sekä suuria että pieniä toimistoja. Vuonna 2014 raatien jäseniltä kerättiin toiveita mm. Veroinfossa käsiteltävistä aiheista ja uuteen verovelkarekisteriin liittyvästä ohjeistuksesta. Pyysimme myös palautetta Verohallinnon lomakkeista.

Taloushallintoliiton, tilitoimistojen sekä Verohallinnon edustajista koostuva ryhmä selvitti myös syvennetyn tilitoimistoyhteistyön edellytyksiä ja suunnitteli uuden toimintamallin pilottivaihetta. Vuonna 2015 aloitetaan pilotti, jonka aikana kerätään kokemuksia yhteistyön mallista. Pilotissa mukana olevilla tilitoimistoilla ja tilitoimistojen asiakasyrityksillä on mahdollisuus rakentaa toimintamallia yhdessä Verohallinnon ja Taloushallintoliiton kanssa.

KANSAINVÄLINEN SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Kansainvälinen sidosryhmäyhteistyö on Verohallinnolle tärkeä keino hankkia tietoa, vaihtaa kokemuksia, oppia parhaista käytännöistä sekä viedä suomalaista verotusosaamista muihin maihin. Verohallinto on aktiivisesti mukana muun muassa seuraavien järjestöjen toiminnassa.

OECD

OECD:n (Organisation for Economic Co-operation and Development) piirissä toimii useita yhteistyöryhmiä, jotka tekevät selvityksiä ja suosituksia yhteisiksi toimintalinjoiksi sekä tuottavat tilastoja ja vertailutietoja. Verohallinto osallistui Base Erosion and Profit

Kansainvälinen sidosryhmäyhteistyö on Verohallinnolle keino hankkia tietoa, vaihtaa kokemuksia, oppia parhaista käytännöistä ja viedä suomalaista verotusosaamista muihin maihin.

Shifting (BEPS) -hankkeen työhön OECD:n työryhmissä, jotka koskivat verosopimuksia, siirtohinnoittelua ja aggressiivista verokilpailua. Syyskuussa 2014 OECD julkaisi ohjelman ensimmäiset seitsemän suositusta. Näistä Verohallinnon toimintaan välittömästi vaikuttavia ovat verosopimuksia ja siirtohinnoittelua koskevat suositukset. Verohallinto osallistuu osaltaan BEPS-työhön, jonka tavoitteena on jäljellä olevien kahdeksan suosituksen julkaiseminen vuoden 2015 loppuun mennessä.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaisilla verohallinnoilla on vahva yhteistyöperinne. Koska pohjoismaiset verohallinnot kohtaavat samantapaisia haasteita ja mahdollisuuksia, yhteistyö on ollut käytännönläheistä. Suuri osa pohjoismaisesta yhteistyöstä on järjestäytynyt Nordisk Agenda -yhteistyösopimuksen alle. Yhteistyön tavoitteet ovat veromyönteisyyden edistäminen, toiminnan tehostaminen ja palveluiden parantaminen.

Pohjoismaisen yhteistyön yhtenä tavoitteena on myös yhteisen näkemyksen edistäminen muilla kansainvälisillä foorumeilla. Verohallinto toimii puheenjohtajana Nordisk Agenda -yhteistyössä vuoden ajan kesäkuusta 2014 alkaen.

Euroopan unioni

Yhteistyö Euroopan unionissa on laajaa ja säännöllistä. Suomen Verohallinto on mukana verotyöryhmissä, komiteoissa sekä asian tuntijaryhmissä, joissa käsitellään muun muassa yhteisöölainsäädännön soveltamista ja muutoksia, hallinnollista yhteistyötä jäsenmaiden välillä sekä mm. verovajetta ja veromyönteisyyttä.

IOTA

Verohallinto on ollut IOTA:n (Intra-European Organisation of Tax Administrations) jäsen vuodesta 2005. IOTA järjestää vuosittain lukuisia yhteistyö- ja koulutustapahtumia, joihin Verohallinnon henkilöstö on osallistunut aktiivisesti. Suomi myös järjesti IOTA workshopin, jonka aiheena oli *Real Time Audits Approaches towards Modernizing Tax Audit Processes*.

Verohallinto on myös mukana kehittämässä IOTAn toimintaa. Suomi valittiin kolmannelle kaudelle IOTAn hallinnollisen elimen, Executive Councilin (EC) jäseneksi kesällä 2014. EC:ssä linjataan organisaation tavoitteita strategisella tasolla sekä päätetään organisaation toiminnan suunnittelusta ja seurannasta.

CASE

VEROVELKAREKISTERI LISÄÄ AVOIMUUTTA

Verovelkarekisteri on joulukuussa 2014 avattu verkkopalvelu, josta voi tarkistaa tiedot minkä tahansa yrityksen tai elinkeinonharjoittajan verovelosta sekä kausiveroilmoituksen laiminlyönneistä.

Verovelkarekisterissä ei näytetä verovelan tarkkaa euromäärää, vaan ainoastaan tieto siitä, onko verovelkaa vähintään 10 000 euroa vai ei. Verovelkarekisterissä ei julkaista henkilöasiakkaiden tietoja.

Verovelkarekisterihanke perustettiin Verohallinnossa loppuvuodesta 2013. Verovelkarekisteriä koskeva lainsäädäntö on uusi, ja rekisteriä varten piti siksi rakentaa myös erillinen tietojärjestelmä. Verovelkarekisterin perustamiseen vaikuttivat harmaan talouden kitkeminen sekä yhteiskunnallinen avoimuus.

”Verovelkarekisterin tavoitteena on harmaan talouden torjunta, joka on kirjattu osaksi hallituksen talousrikostorjunnan ohjelmaa. Viranomaistietojen, kuten verovelkatietojen, saatavuus helpottaa harmaan talouden torjuntaa ja valvontaa”, kertoo verovelkarekisterihankkeen hankepäällikkö, ylitarkastaja **Alexandra Hacklin**.

Verovelkarekisterin avulla halutaan helpottaa erityisesti niiden asiakkaiden toimintaa, joilla on tilaajavastuu- ja hankintalaista tulevia selvitysvuorokausia. Myös avoimuus ja läpinäkyvyys ovat tärkeitä asioita koko yhteiskunnan kannalta. Rekisterin olemassaolo on myös yleinen kannustin ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamiseksi.

VEROVELKAREKISTERI ON INNOSTUNEEN JA OSAAVAN HENKILÖSTÖN TYÖN TULOSTA

Hacklin kertoo, että verovelkarekisterin käyttöönotto vaati hyvin monipuolista asiantuntemusta. ”Mukana oli useita kymmeniä Verohallinnon asiantuntijoita hankkeen eri vaiheissa. Tietämystä ja osaamista on tarvittu muun muassa veronkannosta, perinnästä sekä erilaisista verosovelluksista ja tietojärjestelmistä. Verovelkarekisterihankkeessa on ollut mukana myös monenlaisia sidosryhmiä. Hankkeen osaava henkilöstö sekä hankkeessa vallinnut hyvä henki oli osaltaan avain onnistuneeseen lopputulokseen.”

Hacklin kokee verovelkarekisterin perustamisen olleen haastavaa, mutta palkitsevaa. ”Hankkeessa oli ehdottomasti mielenkiintoisinta kokonaan uuden järjestelmän luominen. Tämä oli samalla myös hankalinta, sillä uutta järjestelmää rakentaessa piti huomioida kaikki jo olemassa olevat järjestelmät sekä niiden vaikutus verovelkarekisteriin. Lisäksi uuden lainsäädännön tulkinta toi hankkeelle omat haasteensa. Mahdollisuus helpottaa asiakkaiden asiointia motivoi hankkeessa toimineita henkilöitä pyrkimään mahdollisimman hyvään lopputulokseen”, Hacklin sanoo.

TEHOKAS ASIAKASOHJAUS HELPOTTI VEROVELKAREKISTERIN KÄYTTÖÖNOTTOA

Verovelkarekisterin käyttöönotto onnistui kitkattomasti, eikä suu-rempiä ongelmia tullut vastaan missään vaiheessa hanketta. Ennen järjestelmän käyttöönottoa panostettiin huomattavan paljon esimerkiksi testaukseen ja asiakasohjaukseen. Kun rekisteri avattiin, testauksen ansiosta jo tiesimme, että rekisteri tulisi varmasti toimimaan.

Verovelkarekisteri on osoittautunut asiakkaiden kannalta helpokäyttöiseksi. Heti ensimmäisen viikon ajalta saadut käyttäjäkokemukset osoittivat, että palvelu löydettiin hyvin ja sitä osattiin käyttää ongelmitta. Vero.fi-sivu ohjasi tehokkaasti asiakkaita käyttämään palvelua. Verovelkarekisteri sai myös vuoden mittaan paljon medianäkyvyyttä, mikä lisäsi sen tunnettavuutta.

Alexandra Hacklin haluaa kannustaa asiakkaita tarkastamaan jatkossakin tietoja verovelkarekisteristä. ”Toivon, että asiakkaat ovat aktiivisia verovelkarekisterin käyttäjiä ja sitä kautta myös verovelkatodistusten pyytämisen tarve vähenee. Puhdas verovelkarekisteri on riittävä todiste velvollisuuksien hoitamisesta. Tarvittaessa verovelkarekisteriotteen voi myös tulostaa itse suoraan palvelusta.”

Verovelkarekisterihanke päättyi tammikuussa 2015. Verovelkarekisterin tietoja pääsee tarkastelemaan Verohallinnon sekä Patentti- ja rekisterihallituksen yhteisessä YTJ-tietopalvelussa (ytj.fi).

”

*”Verovelkarekisterin
tavoitteena on
harmaan talouden
torjunta.”*

ALEXANDRA HACKLIN
ylitarkastaja
Verovelkarekisterihankkeen
hankepääällikkö

KATSO VIDEO

MUKANA MUUTTUVASSA SUOMESSA

VALTIOVARAINMINISTERIÖ OHJAA TOIMINTAA

Valtiovarainministeriö ja eduskunta ohjaavat

Verohallinnon toimintaa myöntämällä

määrärahoja ja asettamalla tulostavoitteita.

Tavoitteita asetetaan eduskunnan hyväksymässä

talousarviossa ja etenkin valtiovarainministeriön

kanssa solmittavassa tulossopimuksessa.

VEROHALLINNON TOIMINNASTA POSITIIVINEN ARVIO

Valtiovarainministeriö antaa vuosittain kirjallisen palautteen Verohallinnon toiminnasta. Verohallinnon saama palaute vuoden 2013 toiminnasta oli erittäin positiivista. Valtiovarainministeriö oli tyytyväinen siihen, että sovitut tulostavoitteet toteutuivat kiittävästi ja toimintaa kehitettiin. Verohallinto sai ministeriöltä hyvää palautetta esimerkiksi siitä, että toimintaa on tehostettu automaatioastetta nostamalla. Palautteessa pidettiin hyvänä asiana sitä, että Verohallinto on panostanut henkilöstön kehittämiseen, koulutukseen ja työhyvinvointiin. Verohallinnon työhyvinvointi oli parantunut ja olimme saaneet muita valtionhallinnon työnantajia paremmat tulokset.

Palautteessa mainittiin myös sähköisten asiointipalvelujen käytön lisääntyminen ja onnistunut kehittäminen. Verovalvonnan osalta valtiovarainministeriö toi esille veronumeroiden käyttöönoton ja siirtohinnoitteluhankkeen. Palautteessaan ministeriö mainitsi myös hyvän tuottavuus- ja taloudellisuuskehityksen sekä toimitilatehokkuuden paranemisen.

Verohallinnon tulevien vuosien muita haasteita ovat tietojärjestelmien toimintavarmuuden turvaaminen ja toisaalta uusien IT-mahdollisuuksien hyödyntäminen valmisohjelmistohankkeen avulla. Palautteessa todettiin, että vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta on syytä seurata rinnakkain. Tiukoista määräraha-kehityksistä huolimatta toiminnan vaikuttavuus ja laatu eivät saa kärsiä.

HALLITUSOHJELMASTA TUKEA

PITKÄN AIKAVÄLIN SUUNNITTELULLE

Tärkein pitkän aikavälin toiminnan suunnittelua ohjaava dokumentti on hallitusohjelma. Sen pohjalta laaditaan vuosittain valtioneuvoston kehykset neljälle vuodelle. Vuosien 2015–2018 kehyspäättös annettiin huhtikuussa 2014.

Kehyspäättöksen pohjalta laaditaan vuosittaiset talousarviot, jotka eduskunta hyväksyy. Kehyspäättöksessä otetaan kantaa Verohallinnon ehdottamien kehityshankkeiden rahoitukseen. Kehityshankkeet voivat liittyä lainsäädäntömuutoksiin, teknologisiin muutoksiin tai Verohallinnon strategian mukaiseen kehittämiseen.

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisessä tulossopimuksessa valtiovarainministeriö asettaa yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita ja muita tuloksellisuustavoitteita. Vuoden 2014 vaikuttavuustavoitteena oli se, että verotus saadaan toimitettua ilman häiriöitä. Muita vaikuttavuustavoitteita olivat verovajeen pienentäminen, harmaan talouden ja kansainvälisen veropaon tehokas torjunta sekä veronmaksajien luottamuksen ja veromyönteisyyden hyvä taso.

MUKANA MUUTTUVASSA SUOMESSA

VEROHALLINTO MUUTTUVASSA YHTEISKUNNASSA

Verotus vaikuttaa yhteiskuntaan ja toisaalta yhteiskunta vaikuttaa verotukseen ja sen toimittamiseen monella tavalla.

YHTEISKUNNAN MUUTOKSIA TÄYTYY ENNAKOIDA

Yhteiskunnan muutosten ennakointi on erittäin tärkeää, koska ympäröivä maailma on muuttunut ja jatkaa muuttumista entistä ennustamattommaksi ja nopealiikkeisemmäksi. Muutoksessa vaikuttaa monta yhtäaikaista tekijää, kuten globalisaatio, kiristynyt kansainvälinen kilpailu, tekninen kehitys, nopeutunut tiedonvälitys, ikärakenteen muutos sekä muutokseen liittyvä arvojen muuttuminen.

Muuttuvassa ympäristössä Suomen kansantalouden mahdollisuuksia ja uhkia on vaikea ennakoida. Se tekee Verohallinnon muutoskyvystä erityisen tärkeän.

VEROHALLINTO OSALLISTUU JULKISEEN KESKUSTELUUN

Verotuksesta on noussut uusia teemoja kansalliseen ja kansainväliseen julkiseen keskusteluun. Näitä teemoja ovat esimerkiksi harmaa talous, veroparatiisit, verosuunnittelu ja yhteiskunnallinen moraali, siirtohinnoittelu sekä verotuksen yhteiskunnallinen merkitys. Suomessa keskustelun painotukset ovat olleet pääasiassa positiivisia, ja keskustelu on ylläpitänyt veromyönteisyyttä.

Veromyönteisyyden näkökulmasta verotuksen sisältökysymykset, esimerkiksi siirtohinnoittelusta puhuminen, muuttuvat

entistä vaativammiksi, kun verotus kansainvälistyy. Verojärjestelmän nykyinen kehitys tekee myös verolainsäädännöstä haasteellisempaa tuottamalla siihen poikkeuksia ja monimutkaisia vähennyksiä. Samalla asiakkaiden kuitenkin pitäisi pystyä hoitamaan veroasiansa helposti ja nopeasti.

ASIAKASKUNTA MUUTOKSESSA

Verotuksen kansainvälistymiseen liittyvät myös Verohallinnon asiakaskunnan muutokset. Tulevina vuosina Suomessa työskentelevien ulkomaalaisten ammattilaisten määrä kasvaa. Myös kansainvälinen kiinteistö- ja osakeomistus lisääntyvät. Kasvava osa asiakkaista myös asuu pitkiä aikoja ulkomailla. Tämä kansainvälistymiseen kytkeytyvä kehityslinja voi vähentää verotuloja, kun asiakkaat voivat käyttää eri maiden veroetuja helpommin ja nopeammin. Toisaalta eri maiden verohallintojen kasvava yhteistyö auttaa ehkäisemään negatiivisia vaikutuksia.

Suomalaisten myönteinen suhtautuminen verotukseen saattaa muuttua, koska taloustilanteeseen ei ennusteta oleellista parannusta lähivuosina. Valtion velkaantumisen vuoksi kireä julkinen talous säilyy, vaikka taloustilanne parantuisi. Tämä johtaa helposti korkeaan veroasteeseen, mikä lisää riskiä veromoraalin laskuun.

MERKITTÄVIMMÄT STRATEGISET HANKKEET 2014

HANKE		TAVOITE
Valmis-hanke	Nykyiset hajanaiset verotuksen tietojärjestelmät korvataan valmisohjelmistolla vuosien 2014–2018 aikana. Vuoden aikana on valmisteltu toteutusta ja hankkeeseen kuuluvia lakimuutoksia.	Verotuksen häiriötön toimeenpano
Kansainvälisen verotuksen riski-ilmiöt -hanke	Hanke selvittää kansainvälisten veroilmiöiden erityistilanteita sekä pyrkii vähentämään niihin liittyvää verovajetta.	Verovajeen pienentäminen, harmaan talouden ja veropaon torjunta
Rakennusalan uusi ilmoittamismenettely	Luotiin menettely, jolla rakennusalan toimijat ilmoittavat työntekijä- ja urakkatiedot kuukausittain.	Harmaan talouden torjunta
Julkinen verovelkarekisteri	Luotiin julkinen rekisteri niistä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään merkityistä yrityksistä, joilla on verovelkaa.	Harmaan talouden torjunta
Yhteinen tulorekisteri	Osallistuttiin yhteisen tulorekisterin vaatimusmäärittelyyn.	Verovajeen pienentäminen
Verovajeen suuruuden selvittäminen	Selvitettiin verovajeen eri osatekijöitä ja kehitettiin verovajeen suuruuden arviointia.	Verovajeen pienentäminen, harmaan talouden torjunta
Veroriskien hallinnan ja analyysitoiminnan kehittäminen	Kehitettiin veroriskien hallintaa ja analyysitoimintaa.	Verovajeen pienentäminen
VTPR-hanke	Rakennetaan ja otetaan käyttöön velvoitteiden-hoitoselvitysten automaattinen välitysjärjestelmä. Käyttöönnotot jatkuvat vuodelle 2017.	Harmaan talouden torjunta
VALTORI-palvelun käyttöönotto	Verohallinto siirtyi maaliskuussa 2014 Valtori-palvelujen käyttäjäksi.	Tuottavuus
Kapasiteettihanke	Tietojärjestelmien konesali- ja kapasiteettipalvelun käyttöönottohanke. Käyttöönotto siirtyi vuodelle 2015.	Toimintavarmuuden turvaaminen

VEROHALLINTO MUKANA ASIOINTIPISTEIDEN PILOTOINNISSA

Valtiovarainministeriön vetämä Asiakaspalvelu 2014 -hanke eteni julkisen hallinnon yhteisten asiakaspalvelupisteiden pilotointiin.

Verohallinto osallistui hankkeeseen kaikilla pilottipaikkakunnilla Mikkeliissä, Paraisilla, Saarijärvellä, Kiimingissä ja Pelkosenniemiellä. Kokeilussa asiakaspalvelua tarjottiin kuntien ylläpitämissä asiointipisteissä. Kuntien lisäksi palveluja tuottivat Verohallinto, Kela, Poliisin lupahallinto, maistraatit sekä työ- ja elinkeinotoimistot.

Asiointipisteissä kuntien palveluneuvojat auttoivat Verohallinnon asiakkaita tulostamalla tarvittavia lomakkeita, vastaanottamalla asiakirjoja sekä ohjaamalla asiakkaita sähköisten palvelujen käyttöön. Myös etäyhteys Verohallinnon asiantuntijaan oli mahdollista.

Yhteisten asiointipisteiden käynnistyessä Verohallinto sulki omat asiakaspalvelunsa Mikkeliissä ja Paraisilla, koska Asiointipisteiden korvaavuudesta haluttiin kokemusta.

Valtiovarainministeriö tekee asiointipisteiden vaikutuksista arvioinnin kesällä 2015. Jatkovalmistelussa otetaan huomioon pilotoinnista saadut kokemukset.

Lisäksi vuonna 2014 toteutettiin useita lainsäädännön muutoksia.

MUKANA MUUTTUVASSA SUOMESSA

VEROTUKSEEN VAIKUTTAVIA LAKIMUUTOKSIA 2014

Verolainsäädäntöön tehtävät muutokset vaikuttavat Verohallinnossa muun muassa asiakkaiden ohjaamiseen, verotusmenettelyihin ja tietojärjestelmiin.

Asuntolainan korkojen vähennysoikeuden supistamista jatkettiin. Vuoden 2014 verotuksessa koroista on vähennyskelpoista 75 prosenttia. Vähennysoikeutta leikataan edelleen tulevina vuosina.

Opintolainahyvitys korvasi verotuksessa myönnettävän opintolainavähennyksen. Tutkinnon määräajassa suorittanut henkilö on saanut vähentää opintolainahyvityksenä osan opintolainojensa lyhennyksistä. Uusi opintolainahyvitys ei vaikuta verotukseen, sillä verovähennysoikeuden sijaan hyvitys maksetaan lainan myöntäneelle pankille.

Kiinteistöjen luovutusvoittojen määräaikaisella verovapaudella edistettiin kuntien maanhankintaa. Henkilöasiakkaat saivat myydä kiinteistöjä kunnille verovapaasti 1.10.2013–31.12.2014.

Lakisääteisestä metsänhoitomaksusta luovuttiin Manner-Suomessa. Verohallinto keräsi metsänhoitomaksun viimeisen kerran vuonna 2014.

Osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen tuloveroprosentti alennettiin 20 prosenttiin verovuodesta 2014 alkaen. Painopistettä siirrettiin yhtiön jakaman voiton verotukseen; osinkotulon veronalaisia osuuksia korotettiin ja noteeraamattomien yhtiöiden jakamiin osinkoihin liittynyt kokonaan verovapaa osuus poistettiin. Osuuskuntien voitonjaon verotus muuttuu vastaavasti vuodesta 2015 alkaen.

Rakennustoiminnan uudet tiedonantovelvollisuudet tulivat voimaan 1.7.2014. Rakennuttajat ja urakoitsijat antavat Verohallinnolle kuukausittain tietoja urakkasummista ja työntekijöistä. Tiedonantovelvollisuus täydentää jo aikaisemmin käyttöön otettua veronumeromenettelyä. Myös omakotirakentajan on annettava tieto rakennuslupaa edellyttävistä töistä.

Kuitintarjoamisvelvollisuus astui voimaan vuonna 2014. Elinkeinonharjoittajan on tarjottava ostajalle kuitti myös käteiskaupasta eräin poikkeuksin.

Verovelkarekisteriä koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.12.2014. Verohallinnon ylläpitämästä rekisteristä saa tiedon siitä, onko

yrityksellä verovelkaa vähintään 10 000 euroa tai kausivero-ilmoitusten laiminlyöntejä. Tarkoituksena on helpottaa tilaaja-vastuuseen ja julkisiin hankintoihin liittyvää tilaajien selvityselvöllisyyttä sekä edistää verojen maksamista.

FATCA-sopimus. Suomi on solminut monien muiden valtioiden tapaan Yhdysvaltojen kanssa sopimuksen USA:n FATCA-lainsäädännön mukaisten verotustietojen vaihtamisesta. Suomalaiset rahoituslaitokset antavat Verohallinnolle vuosittain tiedot amerikkalaisten suomalaisilla tileillä olevista varoista ja tuotoista. Verohallinto välittää tiedot USA:n verohallinnolle. Suomi saa vastavuoroisesti USA:sta tietoja suomalaisten verovelvollisten varoista ja tuloista.

FATCA-sopimukset ovat raivanneet tietä tiivistyväälle yhteistyölle kansainvälisen veronkierron torjumisessa. Suomi sekä useat EU:n ja OECD:n valtiot sopivat lokakuussa 2014 FATCA-sopimuksia vastaavasta keskinäisestä verotustietojen vaihtamisesta.

MUKANA MUUTTUVASSA SUOMESSA

TULEVAISUUDEN VAATIMUKSET

Verotuksessa tapahtuu tällä hetkellä kansainvälisesti useita suuria muutoksia.

Kansainvälinen yritystoiminta muuttuu yhä liikkuvammaksi sähköistymisen sekä uusien toimintamallien ja -tapojen laajentuessa. Puhutaan uudenlaisesta digitaalisesta taloudesta jossa sähköisesti harjoitetun liiketoiminnan kotipaikkaa ei ole enää niin helppo määritellä kuin aiemmin.

Kansainvälisten yhteyksien lisääntyminen johtaa myös siihen, että yrityksillä on yhä monimutkaisempia kansainvälisiä konserni-rakenteita ja yritysjärjestelyitä.

Toisaalta maailmalla on herätty siihen, että kansainvälistyvä liiketoiminta edellyttää valtioiden yhteisen lainsäädännön lisäksi myös eri valtioiden verohallintojen välistä aktiivista yhteistyötä. Tätä kehitystä vievät eteenpäin sekä Euroopan unioni että länsimaisten teollisuusvaltioiden yhteinen Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD).

Veturina kansainvälisessä työssä toimii OECD:n toteuttama Base Erosion and Profit Shifting -hanke (BEPS), jonka avulla pyritään estämään kansallisten veropohjien rapautumista. Uhkana on se, että tulot jäävät joko kokonaan verottamatta tai että yritykset siirtyvät alhaisen verotuksen valtioihin. Tätä tapahtuu toistensa kanssa yhteensopimattomien verojärjestelmien takia ja pääosin laillisten järjestelyiden seurauksena. Myös EU:ssa on vireillä useita samansuuntaisia hankkeita, jotka tähtäävät jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen muuttamiseen.

Sekä EU:ssa että OECD:ssä tehdään runsaasti työtä sen eteen, että valtioiden kesken voitaisiin luoda yhdenmukaisempaa verolainsäädäntöä. Tällä tavalla mahdollisuudet perusteettomien veroetujen saamiseen vähenisivät.

BEPS-hankkeessa on laadittu suosituksia siihen, miten voidaan luoda eri valtioiden kesken yhteensopiva verojärjestelmä. Lisäksi valtiot ovat sopineet useista kansainväliseen verotietojen vaihtoon liittyvistä uudistuksista. Tietojen vaihto koskee kaikkia veronmaksajaryhmiä, niin yksityishenkilöitä kuin yrityksiäkin.

Suomelle tilitietojen vaihtamisesta Yhdysvaltojen ja EU-maiden välillä on tulossa osa pakollista automaattista tietojenvaihtoa. Tilitietojen automaattinen vaihtaminen EU-maiden välillä perustuu oikeudellisesti Euroopan neuvoston direktiiviin hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla.

EU:ssa valmistellaan valtioiden välisen oma-aloitteisen tietojenvaihdon lisäämistä esimerkiksi yritysten verotustaan varten hakevien ennakkoratkaisujen osalta. Lisäksi arvonlisäverotuksessa otetaan käyttöön uusia arvonlisäveron maksamis- ja tilittämistäjärjestelmiä.

KANSAINVÄLINEN VEROVALVONTA VAATII KOTIMAISIA RESURSSEJA

Kansainvälisen kehityksen perusteella Verohallinnon tehokkuusvaatimukset kasvavat ja tuloksellinen valvonta edellyttää jatkuvaa verovalvontamenetelmien ja niiden kohdentamisen tehostamista. Muutaman lähivuoden aikana tulevat yhtä aikaa muuttumaan sekä yrityksiä koskeva verolainsäädäntö että verotietojen vaihtoa koskevat menettelytavat.

Verohallinnon organisaatiossa tuleviin tehtäviin varaudutaan erikoistumalla ja keskittämällä toimintoja. Tästä esimerkki on vuonna 2012 väliaikaisena perustetun siirtohinnoitteluhankkeen vakinaistaminen osaksi Konserniverokeskuksen toimintaa vuoden 2015 alusta alkaen. Osallistuminen yhä laajenevaan tietojenvaihtoon edellyttää myös teknisten menetelmien jatkuvaa kehittämistä.

Verohallinto seuraa tarkasti OECD:n BEPS-hankkeessa ja EU:ssa jatkuvana tapahtuvaa kehitystä ja valmistautuu toteuttamaan hankkeiden perusteella mahdollisesti tehtäviä lainsäädäntömuutoksia.

VEROHALLINTO ULKOISTI TIETOTEKNIKKAPALVELUNSA

Valtiolle tuotetut ICT-palvelut haluttiin keskittää, ja vuoden 2014 alussa perustettiin palveluntarjoajaksi Valtion toimialariippumattomat ICT-palvelut eli Valtori. Verohallinto liittyi Valtorin palveluiden käyttäjäksi ensimmäisen käyttöönoton yhteydessä. Verohallinnon toimialasta riippumattomien tietoteknisten palvelujen tuottamisen vastuu siirtyi Valtorille 1.3.2014. Samalla Verohallinnosta siirtyi 87 henkilöä Valtorin palvelukseen.

Valtorille siirrettiin henkilöstön lisäksi palveluun liittyvät sopimukset ja käyttöomaisuus. Verohallinnosta Valtoriin siirtyneet henkilöt vastasivat siirtymävaiheessa pääasiassa myös palveluiden toteutuksesta. Palvelutaso ja palvelut ovat toteutuneet sovittuina vuoden 2014 ajan.

*Maailmalla on
herätty siihen, että
kansainvälistyvä
liiketoiminta edellyttää
valtioiden yhteisen
lainsäädännön lisäksi
myös eri valtioiden
verohallintojen välistä
aktiivista yhteistyötä.*

CASE

RAKENTAMISEN TIEDONANTOVELVOLLISUUS OTETTIIN KÄYTTÖÖN

Harmaan talouden torjuntaan tähtäävä rakentamisen tiedonantovelvollisuus astui voimaan heinäkuun alussa 2014.

Rakentamispalveluja tilaavien yritysten on ilmoitettava tiedot yli 15 000 euron urakoista kuukausittain Verohallintoon. Jos rakennustyömaa syntyy useamman yrityksen yhteinen rakennustyömaa, rakennustyömaan pää toteuttajan on ilmoitettava kuukausittain tiedot kaikista työmaalla työskentelevistä työntekijöistä. Kotitalouksien on ilmoitettava tiedot kaikista rakennusluvan alaista töistä ennen rakennuksen lopputarkastusta.

”Uusi tiedonantovelvollisuus oli valtava muutos rakennus-alalla. Se toi täysin uusia velvollisuuksia myös monille rakennus- ja kunnossapitotyön tilaajille, joilla ei ole ollut mitään aikaisempaa kokemusta verottajan kanssa työskentelystä tässä yhteydessä”, ylitarkastaja **Sari Wulff** kertoo. ”Kyseessä oli koko työkaluturin muutos rakennus-alalla.” Ylitarkastaja Sari Wulff toimi Raksi-hankkeen hankejohtajana.

”Valmistautuminen uuden lainsäädännön voimaantuloon alkoi Raksi-hankkeen asettamisella jo kolme vuotta sitten”, Sari Wulff kertoo. ”Tiedonantovelvollisuuden vuoksi meidän piti luoda kokonaan uusi tietojärjestelmä ja uudet toimintatavat niin asiakkaille kuin meille henkilökunnallekin”

Vuoden 2014 aikana tehtiin mittava määrä tietojärjestelmätöitä sekä luotiin palvelut ilmoittamiselle. ”Kaiken kaikkiaan piti

suunnitella ja toteuttaa kokonaan uusi prosessi alkaen siitä, miten asiakkaan tiedonantovelvollisuus syntyy, miten kentällä tarkastus tehdään ja miten itse verotus toimitetaan.”

Asiakkaiden ohjausta ja neuvontaa alettiin tehostaa hyvissä ajoin. Verohallinnossa laadittiin erilaisia ohjeita, kuvattiin videotallenteita ohjaamaan ilmoittamista ja jaettiin tietoa eri asiakasryhmille vero.fi-sivujen ja etujärjestöjen kautta.

Käyttönotossa tiedotus oli äärimmäisen tärkeää, ja keväällä perustettiin asiakasneuvontaa varten oma rakentamisen tiedonantovelvollisuutta koskeva palvelunumero. Lain voimaantulon lähestyessä Verohallinto järjesti yli 40 koulutustilaisuutta eri puolilla Suomea sekä osallistui lähes sataan tilaisuuteen.

”Verohallinnolle uudenlainen tapa kouluttaa olivat webinaarit eli verkkokoulutustilaisuudet. Ne otettiin hyvin vastaan, ja koulutuksiin osallistui tuhansia henkilöitä”, Wulff kertoo.

Tiedonantovelvollisuuden astuttua voimaan työtä jatkoi erityisalojen valvontaryhmä. Muutoksen alkuvaiheessa ryhmän työ painottui neuvontaan ja asiakkaiden ohjaamiseen ilmoittamisessa esiintyneiden virheiden pohjalta. Ryhmä teki myös syksyllä tutustumis- ja ohjauskäyntejä rakennustyömaille yhdessä verotarkastajien kanssa.

”

*”Kaiken kaikkiaan
piti suunnitella ja
toteuttaa kokonaan
uusi prosessi.”*

SARI WULFF
ylitarkastaja

KATSO VIDEO

TYÖNÄ ONNISTUNUT VEROTUS

SUUNTANA VEROVAJEEN PIENENTÄMINEN

Verohallinnon tehtävänä on huolehtia siitä, että asiakkaat maksavat verot oikeaan aikaan ja verojen määrä on oikea. Yksi Verohallinnon tehtävistä on pienentää verovajetta.

Verovaje tarkoittaa sitä, että säädetyt verot eivät kerry täysimääräisinä, eli saadun verorahan määrä ei vastaa teoriassa saatavissa olevan rahan määrää. Verovajetta aiheuttavat verojäämät, ilmoitusvirheet ja laiminlyönnit.

Verojäämää syntyy, kun asiakkaat eivät pysty syystä tai toisesta maksamaan ilmoittamiaan veroja. Pyrimme pitämään verojäämät mahdollisimman pieninä esimerkiksi parantamalla verotuksen reaaliaikaisuutta. Tavoitteena on, että verotus osuu heti mahdollisimman hyvin kohdalleen ja että verotus hoidetaan mahdollisimman lähellä sitä ajankohtaa, jolloin verotettavaa tuloa on syntynyt.

Verovajetta syntyy myös ilmoitusvirheiden ja laiminlyöntien vuoksi. Verot jäävät määräämättä ja maksamatta, koska verotukseen vaikuttavia tietoja ei ole ilmoitettu tai ne on ilmoitettu virheellisesti.

Osa virheistä ja laiminlyönneistä on tahattomia ja osa tahallisia. Tahallisten laiminlyöntien kohdalla puhutaan harmaasta taloudesta, jossa laillisesta liiketoiminnasta jätetään tietoisesti ilmoittamatta tai maksamatta yhteiskunnalliset velvoitteet.

HARMAA TALOUS

- >>> Vähentää verotuloja
- >>> Huonontaa rehellisten yritysten kilpailuasemaa
- >>> Laskee veromyönteisyyttä
- >>> Heijastuu työoloihin ja työturvallisuuteen

AKTIIVISTA TOIMINTAA VEROVAJEEN PIENENTÄMISEKSI

Verohallinto pienentää verovajetta edistämällä veronmaksu-myönteisyyttä. Tavoitteena on lisätä kansalaisten ja yritysten ymmärrystä verotuksen yhteiskunnallisesta merkityksestä. Veromyönteisyyttä lisäävät myös ennakoi-ohjaus ja verovalvonnan uskottava hoitaminen, jotka vähentävät asiakkaiden mahdollisuuksia toimia tahallisesti tai tahattomasti väärin.

Verotustoimenpiteet kohdennetaan asiakasryhmittäin. Asiakasryhmittelyn (segmentointi) avulla tunnistetaan asiakkaiden erilaiset neuvonta-, ohjaus- ja valvontatarpeet. Verohallinto panostaa veroja kerryttävään valvontaan, kuten suurten ja kansainvälisten yhtiöiden valvontaan.

HARMAATA TALOUTTA TORJUTAAN USEALLA RINTAMALLA

Harmaa talous lisää rehellisten kansalaisten ja yritysten verorasitetta ja vääristää kilpailua markkinoilla. Samalla se laskee rehellisesti toimivien asiakkaiden veromyönteisyyttä.

Verohallinto ennaltaehkäisee harmaan talouden vaikutusta verovajeeseen. Verohallinto lisää kiinnijäämisriskiä vilpillisestä toiminnasta ja vähentää harmaasta taloudesta saatavia hyötyjä yhteistyössä muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Harmaata taloutta ehkäistään tehokkaalla valvonnalla sekä tiedottamisella, joka vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen. Harmaata taloutta voidaan torjua myös kehittämällä verojen ilmoittamisen ja maksamisen menettelyjä. Konkreettisia keinoja ovat mm. Verohallinnon ylläpitämä julkinen veronumerorekisteri, rakennusalan työntekijä- ja urakkatietojen kuukausittainen ilmoittamisvelvollisuus sekä verovelkatietojen julkistaminen Verohallinnon ylläpitämässä Verovelkarekisterissä.

Verohallinto turvaa Suomen verotuloja kehittämällä kansainvälisesti merkittävien yhtiöiden veroneuvontaa ja verovalvontaa sekä kansainvälisen siirtohinnoittelun valvontaa. Verohallinto selvittää myös henkilöasiakkaiden tulonmuodostusta, erityisesti sijoituksia ja liiketoimia ulkomailla. Toiminnassa hyödynnetään finanssialan vertailutietoja, ja kansainvälistä tietojenvaihtoa kehitetään edelleen.

*Tavoitteena on,
että verotus
osuu heti
mahdollisimman
hyvin kohdalleen.*

TYÖNÄ ONNISTUNUT VEROTUS

VEROJEN KERTYMÄT 2014

Bruttokertymät kertovat Verohallinnon pankkitileille vuoden aikana tulleen rahan määrän.

Vuonna 2014 Verohallinnon keräämien verojen bruttokertymät olivat yhteensä 68,5 miljardia euroa. Bruttokertymä kasvoi vuodesta 2013 1,4 miljardia euroa (+2,1 %), vaikka yhteisöveroprosentin alennus pienensi yhteisöveron bruttokertymää peräti 786 miljoonaa (–13 %).

Henkilöasiakkaiden tulovero sekä tavaroista ja palveluista maksettava arvonlisävero kerryttivät ylivoimaisesti eniten verotuloja. Yhdessä niiden bruttokertymät kattoivat yli 80 prosenttia Verohallinnon kokonaisbruttokertymästä.

HENKILÖASIAKKAIDEN TULOVERON MÄÄRÄ NOUSI TAANTUMASTA HUOLIMATTA

Henkilöasiakkaiden tuloveron bruttokertymä ylsi 31,3 miljardiin euroon, jossa oli kasvua edellisvuodesta 1,2 miljardia euroa (+3,9 %). Tulovero koostuu noin 90-prosenttisesti ennakonpidätyksistä, joiden vuosimuutos oli 961 miljoonaa (+3,6 %). Ilman taantumaa ja työttömyyden nousun jatkumista talouden palkkasumma ja sitä kautta ennakonpidätykset olisivat kasvaneet vieläkin enemmän.

Arviolta kolmasosa ennakonpidätysten kasvusta johtui siitä, että keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 0,35 prosenttiyksikköä. Loput kaksi kolmasosaa ennakonpidätysten kasvusta johtui puolestaan yleisestä tulojen muutoksesta.

Tuloveron muista verolajeista ennakon täydennysmaksuja kertyi 207 miljoonaa (+40 %) sekä jäännösveroja 37 miljoonaa (+3,7 %) edellisvuotta enemmän. Ennakoverokertymä sen sijaan laski 18 miljoonaa (–1,1 %).

Ennakonpidätyksissä ja ennakoveroissa oli pääosin kyse verovuoden 2014 veroista, kun taas ennakon täydennysmaksut viittaavat erityisesti verovuoteen 2013 ja silloin kasvaneisiin pääomatuloihin. Vastaavasti jäännösverojen kohdalla vuonna 2014 erääntyi kahden eri verovuoden jäännösveroja. Verovuoden 2012 jäännösveron 2. eräpäivä oli helmikuussa ja verovuoden 2013 jäännösveron 1. eräpäivä oli joulukuussa. Verovuotta 2012 koskevan eräpäivän bruttoverokertymä aleni, mutta verovuotta 2013 koskevan eräpäivän bruttokertymä nousi kasvaneiden pääomatuloverojen vuoksi.

KOTIMAISEN KYSYNNÄN LASKU VAIKUTTI ARVONLISÄVERON KERTYMÄÄN

Arvonlisäveron bruttokertymä kasvoi vuoden takaisesta 284 miljoonaa (+1,1 %) ja oli yhteensä 25,1 miljardia euroa. Koska samaan aikaan arvonlisäveron palautusten määrä nousi 176 miljoonaa (+1,6 %), arvonlisäveron nettokertymän kasvu jäi 108 miljoonaan (+0,8 %). Tämä kertoo kotimaisen kysynnän vaisuudesta.

YHTEISÖVEROPROSENTIN LASKU NÄKYI TULOVEROSUMMASSA

Yhteisöjen tuloveron bruttokertymä laski 786 miljoonaa euroa (–13 %) päätyen 5,1 miljardiin. Tämä johtui siitä, että yhteisöveroprosenttia alennettiin 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Yhteisöveron osatekijöistä ennakkoverojen bruttokertymä pieneni 778 miljoonaa euroa (–17 %). Ennakon täydennysmaksujen määrä pieneni hieman (–5,2 %) yltäen silti jälleen yli miljardin euron. Jäännösverot sen sijaan kasvoivat (+12 %). Sekä ennakon täydennysmaksuissa että jäännösveroissa oli pääasiassa kyse verovuoteen 2013 liittyvistä veroista.

KELALLE LISÄÄ SOSIAALITURVAMAKSUJA

Kelalle tilittettävää työnantajan sosiaaliturvamaksua kertyi lähes 1,7 miljardia, joka oli 74 miljoonaa (+4,6 %) edellisvuotta enemmän. Kasvu oli seurausta veroperusteesta tapahtuneesta muutoksesta: maksuprosentti nousi 2,14 prosenttiin maksetuista palkoista, kun se vuonna 2013 oli 2,04 prosenttia.

VEROTUSPERUSTEIDEN KIRISTYMINEN NOSTI KIINTEISTÖVERON KERTYMÄÄ 12 PROSENTTIA

Yksin kunnille tilittettävän kiinteistöveron bruttokertymä ylitti ensi kertaa 1,5 miljardia. Nousua edellisvuoteen kertyi 168 miljoonaa (+12 %). Kasvu oli odotetun kaltaista, sillä verovuoden 2014 kiinteistöverotuksessa käytettävät rakennusten verotusarvot nousivat lähes 10 prosenttia vuotta aiemmasta. Maapohjien verotusarvot nousivat reilut 8 prosenttia. Lisäksi kaikkiaan 90 kuntaa nosti yleistä kiinteistöveroprosenttia ja 87 kuntaa nosti vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten kiinteistöveroprosenttia.

ASUNTOKAUPPATILANTEESTA HUOLIMATTA VARAINSIIRTOVERO KASVOI

Varainsiirtoveron bruttokertymä oli 708 miljoonaa euroa. Nousua edelliseen vuoteen tuli yllättävän paljon, kaikkiaan 113 miljoonaa euroa (+19 %). Asuntokaupan vilkastumista ei näiden lukujen perusteella voi kuitenkaan ennakoida, sillä muutama suurempi yksittäistapaus selittää pääosan kasvusta. Lisäksi varainsiirtoverotus oli 2013 tammi-helmikuussa hivenen nykytasoa kevyempää, sillä maaliskuun 2013 alussa veroa korotettiin asunto- ja kiinteistö-osakkeille 1,6 prosentista 2,0 prosenttiin ja lisäksi velkaosuus lisättiin veropohjaan.

ASETUSMUUTOS AIKAISTI VEROTULOJEN KERTYMISTÄ LISTAAMATTOMIEN YRITYSTEN OSINGOISTA

Osinkojen ennakonpidätysten bruttokertymä oli 499 miljoonaa, joka oli peräti 291 miljoonaa (+140 %) edellisvuotta enemmän. Pääsyyinä oli 2014 voimaan astunut ennakkoperintäasetuksen muutos, jonka mukaan myös listaamattomien yritysten on toimitettava ennakonpidätys henkilöasiakkaille maksamistaan osingoista. Menettelymuutoksen lisäksi vuodelle 2014 ajoittui myös suuria kertaluonteisiksi tulkittavia pörssiyhtiöiden lisäosinkoja, ja osinkoverotus kiristyi hivenen. 2014 maksetuista ennakonpidätyksistä pörssiyhtiöiden osuus oli 55 prosenttia ja listaamattomien yhtiöiden 45 prosenttia.

Rajoitetusti verovelvollisten maksaman lähdeverokertymän suuri kasvu (+72 %) liittyi myös edellä mainittuihin suuriin kertaluonteisiin lisäosinkoihin. Yhteensä lähdeveron bruttokertymä oli 475 miljoonaa.

PANKKIVERON VIIMEINEN VUOSI

Pankkivero otettiin käyttöön vuonna 2013, mutta se jäi lyhytaikaiseksi. Pankkivero tuotti toisena ja samalla viimeiseksi jääneenä vuotenaan (2014) yhteensä 138 miljoonaa euroa, eli 4 miljoonaa (+2,8 %) enemmän kuin vuonna 2013. Jatkossa pankkiveron sijaan talletuspankit ja muut laitokset maksavat vakaumaksuja rahoitusvakausrahastoon.

Muista verolajeista kertymä kasvoi hivenen myös arpajaisveron (+1,6 %), puun myyntitulon ennakonpidätysten (+8,9 %) sekä vakuutusmaksuveron (+5,2 %) osalta.

Perintö- ja lahjaveron bruttokertymä laski peräti 146 miljoonaa (–22 %). Kertymä oli 508 miljoonaa vuonna 2014. Verotuspäätösten keskiarvoluvuissa ei tapahtunut merkittävää muutosta, ja lasku selittyikin Verohallinnon työjonotilanteella. Vuonna 2014 perintö- ja lahjaverotapauksia käsiteltiin noin viidennes vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Myös korkotulon lähdeveron kertymä pieneni (–32 %). Kertymää alensi vuonna 2013 alentuneet korot.

TYÖNÄ ONNISTUNUT VEROTUS

PALAUTUSTEN MÄÄRÄ PYSYI VAKAALLA TASOLLA

*Vuonna 2014 asiakkaille palautettiin
liikaa maksettuja veroja yhteensä
14,6 miljardia euroa.*

Veronpalautusten määrä kasvoi 90 miljoonaa euroa (+0,6 %) vuotta aiemmasta arvonlisäveron (+1,6 %) palautusten kasvun takia. Euromääräisesti eniten palautettiin juuri arvonlisäveroa, lähes 11,0 miljardia euroa. Määrä on kolme neljäsosaa kaikista Verohallinnon palauttamista veroista. Suurimmat arvonlisäveropalautukset liittyvät tavallisesti suuriin investointeihin ja vientitoimintaan, jossa O-verokannan myötä yritykselle ei synny lainkaan suoritettavaa arvonlisäveroa.

Myös yhteisöjen ennakoveroja (+5,7 %) sekä lähdeveroa (+51 %) palautettiin edellisvuotta enemmän. Muiden suurten verolajien palautukset sen sijaan pienenivät. Henkilöasiakkaiden ennakonpalautusten määrä laski hieman (–5,2 %) vuosia jatkuneen nousutrendin jälkeen. Kaikkiaan 3,5 miljoonalle henkilöasiakkaalle maksettiin ennakonpalautuksia vuoden aikana yhteensä 2,3 miljardia euroa. Ennakonpalautusten laskun taustalla on pääomatuloverojen määrän nousu, sillä erityisesti luovutusvoittoja ei useimmiten huomioida ennakonpidätyksissä, vaan niihin liittyviä veroja maksetaan jälkikäteen joko ennakon täydennysmaksuina tai vasta

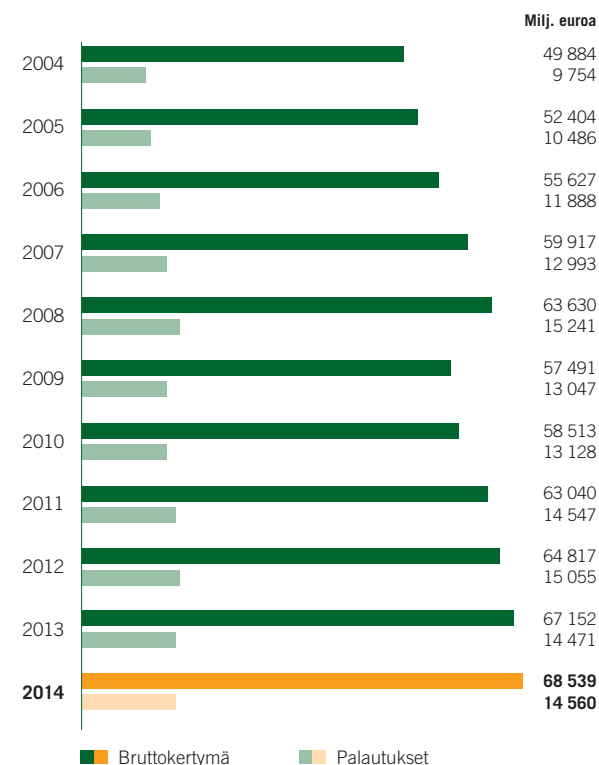
jäännösveroina. Pääomatuloverojen kasvu on siten vaikuttamassa myös ennakonpalautusten määrän pienenemiseen. Henkilöasiakkailla muut palautukset kuin ennakonpalautukset ovat vähäisiä.

Yhteisöjen ennakonpalautusten määrä tippui (–5,6 %), vaikka verovuoden 2013 ennakonpalautuksia olikin edellisvuotta enemmän. Syynä olivat vuodelle 2013 ajoittuneet aiempien verovuosien yhteisöveron palautusten suuremmat määrät.

TOP 5 >>> HENKILÖASIAKKAIDEN ENITEN HAKEMAT VEROVÄHENNYKSET

- 1 Asunnon ja työpaikan väliset matkakulut
- 2 Kotitalousvähennys
- 3 Tulonhankkimiskulut ansiotuloista
- 4 Vuokratuloon kohdistuvat kulut
- 5 Tulonhankkimiskulut pääomatuloista

VEROTULOJEN BRUTTOKERTYMÄT JA PALAUTUKSET 2004–2014

TYÖNÄ ONNISTUNUT VEROTUS

YHTEISKUNNAN PALVELUIHIN 54 MILJARDIA EUROA

Verohallinto välittää Verohallinnon tileille kertyneet verot kuukausittain eteenpäin yhteiskunnan palveluja ylläpitäville tahoille: valtiolle, kunnille, Kansaneläkelaitokselle, seurakunnille ja metsänhoitoyhdistyksille. Vuonna 2014 veroja tilitettiin veronsaajille 54 miljardia euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 800 miljoonaa euroa (+1,5 %).

ANSIO- JA PÄÄOMATULOVEROJEN TILITYKSISSÄ KASVUA, YHTEISÖVEROJEN TILITYKSET PAINUIVAT

Ansio- ja pääomatuloverojen tilitykset kasvoivat edelleen edellisestä vuodesta reilulla miljardilla eurolla (+3,7 %). Kasvun taustalla on useita veroperustemuutoksia, kuten keskimääräisen kunnallis-

veroprosentin nousu sekä osinkoverouudistus. Tilitysten kasvu johtui myös siitä, että ennakonpidätyksen perusteena olevat tulot nousivat edellisestä vuodesta noin 2 prosenttia.

Yhteisöverojen tilitykset laskivat 418 miljoonaa euroa (–9,4 %). Muutos johtuu pääasiassa yhteisöverokannan alentamisesta 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Arvonlisäveron tilitykset olivat lähes samaa tasoa edellisen vuoden kanssa, ne lisääntyivät maltilliset 71 miljoonaa euroa (+0,5 %) edellisvuodesta.

Metsänhoitomaksuja tilitettiin vuoden aikana huomattavasti vähemmän (–42,7 %) johtuen edellisestä vuonna tapahtuneesta kertymäjakson muutoksesta. Muutoksesta seurasi, että vuonna 2013 metsänhoitomaksuja tilitettiin poikkeuksellisesti kahdelta vuodelta.

KASVUA TILITYKSISSÄ VALTIOLLE JA KUNNILLE

Valtiolle verovaroja tilitettiin 28 miljardia euroa, joka on hiukan enemmän kuin viime vuonna (+0,6 %). Tilitykset valtiolle jäivät positiivisiksi ansio- ja pääomatuloverokertymän ansiosta, joka kasvoi 789 miljoonaa edellisestä vuodesta (+9,9 %). Kasvua selittää osaltaan eri verovuosien jako-osuuksien tarkennukset, jotka kasvattivat valtiolle tilitettävää määrää noin 300 miljoonalla eurolla. Vastaava määrä vähentää muille veronsaajille vuonna 2014 tilitettyä määrää.

Valtion yhteisöverokertymä 2,4 miljardia euroa oli lähes viidenneksen edellisvuotta matalampi johtuen yhteisöverokannan alentumisesta

TILITYKSET VERONSAAJILLE 2014

Veronsaaja	Milj. euroa	Muutos (%)
Valtio	28 172	0,6
ansio- ja pääomatulovero + lähdevero	8 744	9,9
yhteisövero	2 433	–19,3
arvonlisävero	14 099	0,5
muut valtion verot	2 896	–3,5
Kunnat	21 168	2,6
kunnallisvero	18 193	1,3
yhteisövero	1 463	11,5
kiinteistövero	1 512	10,9
Kela	3 643	4,4
vakuutetun maksut	1 953	4,2
työnantajan sotu-maksu	1 690	4,6
Seurakunnat	1 027	–1
kirkollisvero	912	–2,2
yhteisövero	116	10,3
Metsänhoitomaksut	27	–42,7
Verot ja maksut yhteensä	54 037	1,5

sekä valtion yhteisöveron jako-osuuden pienentymisestä 68 prosentista alle 63 prosenttiin. Muista veroista eniten kasvoivat varainsiirtoveron tilitykset, jotka lisääntyivät 116 miljoonaa euroa (+19,7 %). Pankkivero tuotti toisena ja samalla viimeiseksi jääneenä vuoteen 138 miljoonaa eli 4 miljoonaa (+2,8 %) enemmän kuin vuonna 2013.

Tilitykset kunnille kasvoivat edelleen viime vuodesta 527 miljoonalla eurolla (+2,6 %). Kunnille tilittävä määrä kasvoi 21,2 miljardiin euroon. Euromääräisesti suurin osa tilityksen kasvusta on kunnallisveroa, jossa oli lisäystä 227 miljoonaa euroa (+1,3 %). Myös kunnille tilittävien yhteisöverojen (+11,5 %) ja kiinteistöverojen (+10,9 %) määrä lisääntyi yhteensä noin 300 miljoonaa euroa.

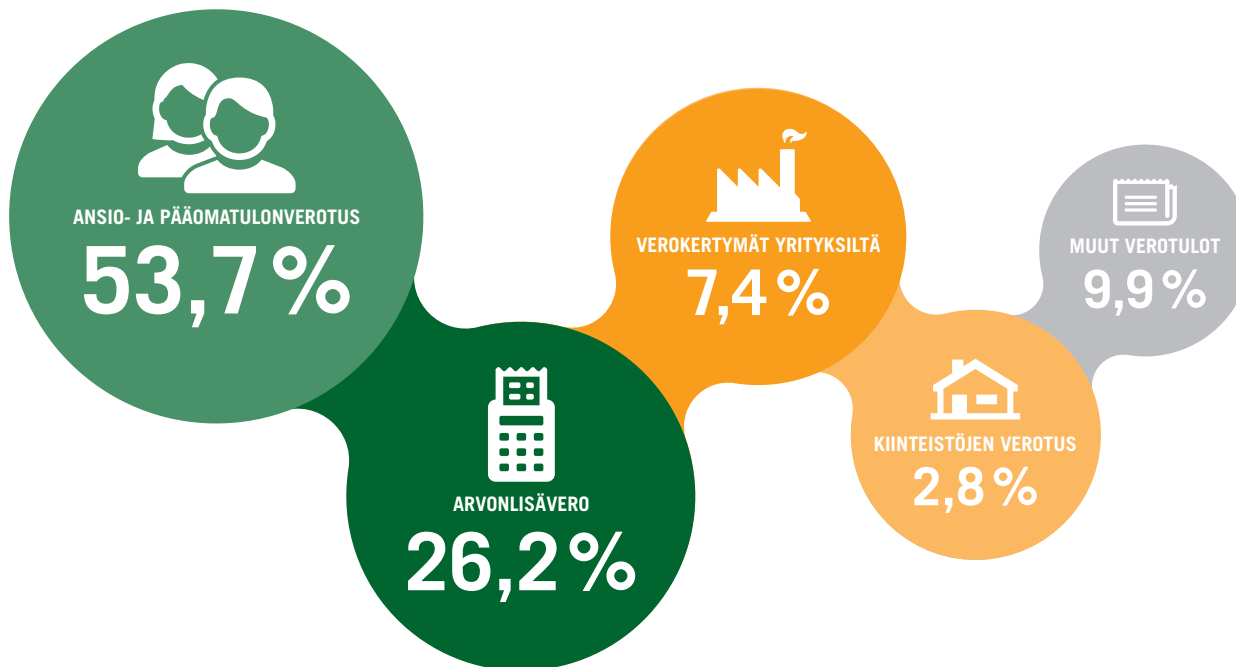
Verokannan laskusta huolimatta kunnille tilittävä yhteisöverojen määrä lisääntyi, sillä kuntien suhteellinen osuus verovuoden yhteisöverosta kasvoi 29,5 prosentista 35,6 prosenttiin. Kiinteistöverojen kasvua selittää veron perusteena olevien verotusarvojen nousu sekä useiden kuntien kiinteistöveroprosenttien korotukset.

ANSIOTULOJEN NOUSU KASVATTI TILITYKSIÄ KANSANELÄKELAITOKSELLE

Kansaneläkelaitokselle tilittetyt veronluonteiset maksut kasvoivat 4,4 prosenttia 3,6 miljardiin euroon. Kasvu jakautuu puoliksi vakuutetun sairaskuutusmaksujen ja sosiaaliturvamaksujen kesken, edellisten kasvaessa vuoden takaisesta 78 miljoonaa euroa ja jälkimmäisten 75 miljoonaa euroa. Sosiaaliturvamaksujen myönteiseen kehitykseen vaikutti verotettavien ansiotulojen kasvun lisäksi molempien maksuprosenttien hienoinen nousu edellisestä vuodesta.

Tilitykset seurakunnille supistuivat viime vuodesta (-1,0 %). Seurakunnille tilittiin yhteensä 1 027 miljoonaa euroa. Pienen notkahduksen syynä olivat kirkollisveron tilitykset, jotka laskivat 21 miljoonaa euroa (-2,2 %). Yhteisöveron 11 miljoonan lisäys (+10,3 %) ei ihan riittänyt kattamaan kirkollisverosta syntynyttä vajetta.

VEROTULOJEN KERTYMINEN ERI VEROLAJEISTA

VEROTULOJEN TILITYKSET 2010–2014

		Milj. euroa	Muutos (%)
2010		45 463	0,7
2011		48 998	7,8
2012		50 261	2,6
2013		53 213	5,9
2014		54 037	1,5

VERONSAAJIEN OSUUKSET NETTOKERTYMÄSTÄ 2014

	Milj. euroa	%
Valtio	28 172	52,1
Kunnat	21 168	39,2
Kela	3 643	6,7
Seurakunnat	1 027	1,9
Metsänhoitoyhd.	27	0,1

TYÖNÄ ONNISTUNUT VEROTUS

VEROJA MAKSAMATTA 4 MILJARDIA EUROA

Maksamatta olevia veroja oli vuoden 2014 lopussa 4,066 miljardia euroa. Summaan sisältyvät verojäämät (3,865 mrd) ja verotilin alijäämä 191 miljoonaa euroa. Verojäämien määrä kasvoi 135 miljoonaa euroa (+3,6 %), mutta verotilin alijäämän määrä on sama kuin edellisenä vuonna.

Verojäämistä arvonlisäveroja oli 1 454 miljoonaa euroa (38 %), ennakonpidätyksiä ja sosiaaliturvamaksuja 721 miljoonaa euroa (19 %) sekä ennakkoveroja ja jäännösveroja yhteensä 1 577 miljoonaa euroa (41 %). Jäännösverojen määrä kasvoi 170 miljoonaa euroa. Muiden pääverolajien verojäämät eivät olleen merkittävästi muuttuneet. Edellä mainittujen pääverolajien osuus verojäämistä oli yhteensä 97 prosenttia.

Verojäämistä 1,17 miljardia euroa (30 %) kuului henkilöasiakkaille ja 2,5 miljardia euroa (65 %) yritys- ja yhteisöasiakkaille. Muiden ryhmien osuus oli 5 prosenttia.

Verojäämien kokonaismäärään sisältyvä vanhentuneiden,

kohdistuskelpoisten verojen määrä oli 715 miljoonaa euroa. Määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 82 miljoonaa euroa (–11,4 %).

VEROTILIN HUOMAUTUSTEN JA MAKSUMUISTUTUSTEN KERTYMÄT

Verotiliin liittyvien maksuhuomautusten avulla kertyi yhteensä 1,327 miljardia euroa (–72 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen nähden) ja perinnän toimenpiteillä 1,737 miljardia euroa (+155 miljoonaa euroa). Näin laskettu kertymä oli yhteensä 3,064 miljardia euroa.

ASIAKASKOHTAISTEN PERINTÄTOIMENPITEIDEN KERTYMÄT

Asiakaskohtaisten perintätoimenpiteiden kertymä oli 426 miljoonaa euroa, jossa on nousua edelliseen vuoteen 44 miljoonaa euroa. Asiakaskohtaisten perintätoimenpiteiden kertymäprosentti oli 54,31 %. Kertymä parani edelliseen vuoteen verrattuna noin 4 prosenttia.

VEROJEN ULOSOTTOPERINTÄ

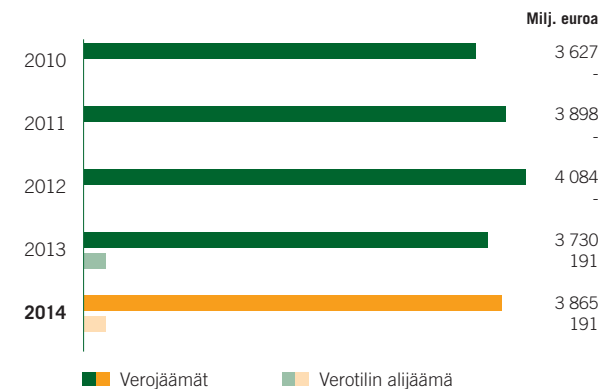
Jos asiakas ei maksa veroa maksumuistutuksen jälkeen, Verohallinto yleensä lähettää veron ulosottoon. Ulosottolaitoksen kautta kertyi 341 miljoonaa euroa, jossa on lisäystä 22 miljoonaa euroa.

Verohallinto tekee Valtakunnanvoudinviraston kanssa säännöllistä yhteistyötä, jolla varmistetaan Verohallinnon ja ulosottolaitoksen toimintojen yhteen sopiminen.

RIKOSILMOITUKSET

Verohallinto luovuttaa poliisille rikosilmoituksiin, tutkintaan ja oikeudenkäynteihin liittyviä tietoja. Verohallinto tekee myös rikosilmoituksia osana harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa. Vuonna 2014 Verohallinto kirjasi yhteensä 520 rikosilmoitusta, joka on 7 ilmoitusta vähemmän kuin edellisenä vuonna.

VEROJÄÄMÄT 2010–2014

Verotilin alijäämän tilastointi alkoi vuonna 2013.

CASE

VEROVAJEEN MÄÄRÄ KERTOO YHTEISKUNNAN TILASTA

Verovajeella tarkoitetaan lainmukaisen ja toteutuneen verokertymän eroa. Siis sitä, kuinka paljon vuodessa jää veroja maksamatta. Verovajetta syntyy osaamattomuuden, huolimattomuuden, tahallisuuden sekä maksukyvyttömyyden seurauksena. Silloin kun on kyse tahallisuudesta ilmoittamisen virheistä ja puutteista tai määrättyjen verojen maksamatta jättämisestä, puhutaan yleensä harmaasta taloudesta.

**VUONNA 2010 ARVONLISÄVEROA
JÄI KERTYMÄTTÄ SEURAAVASTI**

- >>> Ilmoitettuja veroja 200 miljoonaa euroa
- >>> Ilmoittamattomia veroja 1,2 miljardia euroa

Vuonna 2013 Verohallinnon työryhmän tehtäväksi tuli verovajeen määrittely ja uusien mittausten menetelmien kehittäminen vuosittaisista arvioinnista varten. Tavoitteena on kehittää arviointimenetelmä, joka on realistinen, toistettava ja joka kestää kansainvälisen tieteellisen arvioinnin. Työ jatkuu edelleen, ja se on nyt alkanut tuottaa mittaustuloksia.

"Verovajeen kehittämisen perusteella voidaan arvioida Verohallinnon toimintaa ja verojärjestelmää", kertoo pääanalyytikko **Aki Savolainen** Veroriskien hallintayksiköstä. "Voimme esimerkiksi arvioida sitä, kuinka paljon verotuloja jää keräämättä, miksi verovajetta syntyy, ja kuinka tehokkaasti verovajeeseen voidaan puuttua valvonnalla."

Verovajelaskelmien perusteella voidaan esimerkiksi kohdistaa ohjausta ja valvontaa. Verovajelaskelmia voidaan käyttää myös arvioitaessa lainsäädännön muutostarpeita sekä muutosten vaikutusta.

Savolainen näkee laskelmien luotettavuuden olevan ensiarvoisen tärkeää. "Vajeen laskemisesta saatava hyöty on täysin riippuvainen arvioiden luotettavuudesta. Epämääräisten laskelmien käyttö johtaa pahimmillaan vääriin tilannearvioon ja resurssit ja lainsäädäntömuutokset voidaan kohdistaa väärin. Yleisesti heikoiksi tiedetyt laskelmat myös heikentävät Verohallinnon uskottavuutta", Savolainen sanoo.

Euroopassa ainoastaan Viro ja Iso-Britannia julkaisevat vuosittain kattavat verovajelaskelmat. Tanska julkaisee verovajelaskelmat joka toinen vuosi.

Vuonna 2014 Suomessa laadittiin ensimmäiset laskemat

verovajeesta. "Laskelmiemme mukaan arvonlisäveroa jäi vuonna 2010 kertymättä ilmoitusvirheiden ja -puutteiden seurauksena noin 1,2 miljardia euroa ja verojäämien takia noin 200 miljoonaa euroa", Savolainen kertoo.

EU julkaisi syksyllä 2014 omat laskelmansa EU-maiden alv-vajeesta. Suomen osalta tulokset olivat samansuuntaisia kuin omat laskelmamme. Lisäksi EU:n tutkimuksen mukaan Suomessa, Ruotsissa sekä Tanskassa arvonlisäverovaje on Euroopan pienimpiä.

Arvonlisäveron osalta teemme yhteistyötä International Monetary Fundin IMF:n kanssa. Yhteistyön tuloksena syntyy keväällä 2015 arvonlisäverovajelaskelma vuosille 2008–2013.

Verohallinto jatkaa myös muihin veroihin liittyvän verovajeen laskennan kehittämistä. Useiden verojen osalta kehittämistyötä rajoittaa se, että ei ole olemassa käyttökelpoisia aineistoja, joiden pohjalta pystyttäisiin laatimaan luotettavia verovajelaskelmia. Tähän rajoitteeseen ovat törmänneet myös useat muut verohallinnot. "Olemme luonnollisesti mukana myös EU:n puitteissa tehtävässä verovajelaskelmien kehittämistyössä. Tutkimme erityisesti Tanskan sekä Iso-Britannian verovajelaskentamenetelmien soveltuvuutta Suomeen. Näiden maiden verovajelaskelmia pidetään yhtenä maailman parhaimmista."

Kummassakin maassa verotarkastuksen kohteena olevat yritykset valitaan satunnaisesti, mikä lisää verovajelaskelmien luotettavuutta. Suomessa verotarkastukset eivät ole satunnaisia vaan ne perustuvat riskiarvioon, joten tarkastustuloksilla ei voida mitata verovajetta.

”

*”Verovajeen
kehittymisen perusteella
voidaan arvioida
Verohallinnon toimintaa
ja verojärjestelmää.”*

AKI SAVOLAINEN
pääanalyytikko
Veroriskien hallintayksikkö

KATSO VIDEO

TOIMIMME ASIAKKAAN PARHAAKSI

OHJAUKSELLA JA NEUVONNALLA ASIAKASTYYTYVÄISYYTTÄ JA TULOKSIA

*Asiakkaiden ennakoivan ohjauksen määrä
lisääntyi vuonna 2014, ja kasvu jatkuu yhä.*

Tarkoituksena on ohjata asiakkaita siten, että he osaavat hoitaa veroasiansa oikein. Alusta asti oikein toimiva asiakas helpottaa omaa asiointiaan ja samalla verotulot kertyvät pienemmillä hallinnollisilla kustannuksilla.

KOULUTUSTA LAAJASTI VERKOSSA

Verohallinto kiertää laajasti luennoimassa sidosryhmien järjestämissä tilaisuuksissa. Asiakastilaisuuksia järjestettiin myös verkkolähetyksinä esimerkiksi rakentamisen uusista velvoitteista, sukupolvenvaihdoksista sekä uusia yrittäjiä kiinnostavista aiheista. Verkkolähetykset ovat kustannustehokas tapa tavoittaa suuria asiakasmääriä. Tilaisuudet olivat myös interaktiivisia, ja asiakkaat saattoivat reaaliaikaisesti esittää kysymyksiä chatissa. Tilaisuudet olivat suosittuja ja ne keräsivät 500–1 600 osallistujaa. Tilaisuuksien tallenteet tuotiin asiakkaiden katsottaviksi myös vero.fi:hin.

ASIAKASKOULUTUSTA SUORAAN ERITYISRYHMILLE

Keväällä 2014 Verohallinto aloitti yhteistyön Marttaliiton kanssa.

Sinulle seniori – veroilmoitus verkossa -opastustilaisuuksia järjestettiin ympäri Suomea. Yhteistyön tarkoituksena on kannustaa ja opastaa yli 65-vuotiaita täydentämään veroilmoituksensa verkossa.

Varuskuntayhteistyötä jatkettiin. Verohallintolaiset kävivät kertomassa kotiutuville varusmiehille kesä- ja joulukuussa erityisesti heitä koskevista veroaiheista. Maavoimien kanssa tehtyä yhteistyötä laajennetaan ensi vuonna ilma- ja merivoimiin.

Oppilaitospäivä pidettiin marraskuussa ja sen kohderyhmäksi valittiin tänä vuonna ammatillisten oppilaitosten toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijat. Verohallintolaiset kiersivät ympäri Suomea kertomassa ajankohtaisista veroasioista ja opastamassa opiskelijoita veroasioiden hoidossa. Luennossa käytiin läpi muun muassa se, mistä uusi yrittäjä saa apua ja miten palkansaaja hoitaa veroasiansa helpoiten.

Verohallinto haluaa tavoittaa nuoret asiakkaat heille sopivilla tavoilla. Nuorille on suunnitteilla verkkolähetyksiä: muun muassa 9-luokkalaisille järjestetään oma lähetykset verotuksesta, ja keväällä verokorttisesongin alla opiskelijoille kerrotaan verokortista ja sen hakemisesta.

Harmaa talous – musta tulevaisuus -oppilaitoskiertuetta jatkettiin yhteistyössä Poliisin ja Tullin kanssa. Paljon positiivista palautetta saaneella kiertueella tavoitettiin tuhansia opiskelijoita.

Toiminta jatkuu myös vuonna 2015.

TEKSTIVIESTITÄ OSA VEROHALLINNON TIEDOTUSTA

Verohallinnon asiakastutkimuksissa jopa 70 prosenttia on ilmoittanut haluavansa Verohallinnolta muistutuksia tekstiviestillä. Tulevaa vuotta varten suunniteltiin tekstiviestien käyttöönottoa ennakoivan ohjauksen keinona. Myös mobiilipalvelujen käyttöä ja sosiaalisen median käytön tehostamista suunniteltiin osana ohjausta.

YHTEISÖJEN VEROILMOITUSPALVELU JA YTYJ UUDISTUIVAT

Vuonna 2014 Yhteisöjen veroilmoituspalvelu oli ensimmäisen täyden vuoden käytössä, ja ilmoituksia kertyi sähköisesti reilusti yli 30 000. Asiakkaat löysivät palvelun ja he ovat olleet siihen tyytyväisiä.

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (YTJ) on Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon yhteinen palvelu. Vuoden 2014 aikana palvelua laajennettiin. Asiakkaat voivat nyt sähköisesti muuttaa osoite- ja yhteystietojen lisäksi myös hallituksen, toimitusjohtajan, isännöitsijän, prokuristien, edustamiseen oikeutettujen ja tilintarkastajien muutokset kaupparekisteriin. Lisäksi tietojen muuttaminen Verohallinnon arvonnäköverovelvollisten rekisteriin, ennakko-perintärekisteriin ja työnantajarekisteriin onnistuu sähköisesti.

Kaikkiaan tietopalveluista tehtiin vuoden aikana lähes 20 miljoonaa hakua, yhteensä yli 3 miljoonan hakijan tekemänä.

TOIMIMME ASIAKKAAN PARHAAKSI

VALVONTAA JA VEROTARKASTUKSIA

Vuonna 2014 toteutettiin useita valvontatyötä parantavia uudistuksia.

Verotarkastusprosessin uudistaminen. Verotarkastuskertomuksen kuulemismenettely uudistui 1.7.2014. Alustavasta verotarkastuskertomuksesta ja asiakkaan kuulemisesta kahteen kertaan luovuttiin. Nykyisin asiakasta kuullaan vasta lopullisen verotarkastuskertomuksen valmistuttua. Uudistus nopeuttaa tarkastusprosessia ja parantaa asiakaspalvelua, kun verotarkastuksen toteuttanut yksikkö vastaa myös verotarkastuskertomuksen lopullisesta kuulemisesta.

Vuonna 2014 on kehitetty ja kokeiltu ohjaavaa verotarkastusmenettelyä. Tavoitteena on korjata virheet jo tarkastuksen aikana ja ehkäistä vastaavien virheiden toistuminen tulevaisuudessa. Kokemukset ovat olleet myönteisiä, ja ohjaavaa menettelyä lisätään vuonna 2015.

Kuitinantovelvollisuus käteiskaupassa astui voimaan 2014. Verohallinto valvoo kuitintarjoamisvelvollisuuden noudattamista poliisin ja aluehallintovirastojen kanssa. Ohjauskäyntejä ja tarkastuksia tehtiin vuoden 2014 aikana 1 820 yritykseen. Velvoitteiden hoitamista tehostaa yrityksille määrättävä laiminlyöntimaksu.

Rakennusalan tiedonantovelvollisuus tuli voimaan 1.7.2014. Ilmoitustietojen perusteella verotarkastuksia on kohdistettu asiakkaisiin, jotka tarvitsevat ohjausta ilmoittamiseen tai jotka ovat laiminlyöneet tiedonantovelvollisuuden.

Ulkomaisten transaktioiden verovalvontaprojekti perustettiin vuoden 2014 alussa osana Verohallinnon Kansainvälisen verotuksen riski-ilmiöt -hanketta. Projekti keskittyy erityisesti toimijoihin, jotka hyödyntävät matalan verorasituksen valtioita. Painopisteenä on myös yksityishenkilöiden harjoittama sijoitustoiminta ulkomaille sekä varallisuussirtojen tunnistaminen, ohjaus ja valvonta.

Kansainvälistä veropetostorjuntaa on tehostettu entisestään vastaamaan harmaan talouden haasteisiin. Valtioiden rajat ylittävä harmaa talous aiheuttaa myös Suomelle huomattavia veromenetyksiä. Veropetokset ovat yhä monipolvisempia ja nopeatempoisempia. Samoin toimijakenttä on voimakkaasti kansainvälistynyt sekä ammattimaistunut.

Myös tehokas veropetostorjunta edellyttää aktiivista toimintaa EU-jäsenmaiden kesken ja erityisesti aktiivista lähialueyhteistyötä. Eurofisc-petostorjuntaverkosto, eli EU:n laajuinen varhaisen varoituksen järjestelmä, on keino petosten sekä petoksellisten toimijoiden tunnistamiseen ja torjuntaan.

VALVONTATOIMENPITEIDEN LUKUMÄÄRÄT 2012–2014

Kappaletta	2012	2013	2014
Verotarkastukset	3 151	3 362	4 666
Valvontakäynnit	538	491	2 021
Vertailutietotarkastukset	267	444	406
Yhteensä	3 956	4 297	7 093

VEROTARKASTUSTEN PERUSTEELLA MAKSUUNPANNUT VEROT 2012–2014

Milj. euroa	2012	2013	2014
Välitön verotus	146	428	331
Välillinen verotus	43	54	38
Ennakkoperintä	39	28	36
Yhteensä	228	510	405

Impulssiryhmä aloitti toimintansa Verotarkastusyksikössä 1.2.2014. Ryhmä käsittelee keskitetysti kaikki Verotarkastusyksikköön tulevat yritystoimintaa koskevat vihjeet ja verotuksen yhteydessä tehdyt verotarkastusaloitteet. Keskittämisen tavoitteena on yhdenmukainen ja tehokas toiminta. Työn tuloksena vuoden 2015 alussa avattiin vero.fi-sivustolla ilmoituslomake, jolla kansalaiset voivat kertoa veronkiertoepäilyistä.

Sähköisen kaupan projekti aloitettiin 7.1.2014 osana Kansainvälisen verotuksen riski-irmiöt -hanketta. Projektin tehtävänä on vakiinnuttaa sähköisen kaupan valvonta sekä tapausten käsittely Verohallinnossa. Tavoitteena on vahvistaa ja kohdentaa valvontaa sekä vaikuttaa ennakoivalla ohjauksella asiakkaiden käyttäytymiseen.

Kansainvälinen tietojenvaihto. Mahdollisuudet hankkia tietoja ja tehdä kansainvälistä yhteistyötä ovat laajemmat kuin koskaan ennen. Uudet tiedonhankintamahdollisuudet koskevat erityisesti matalan verotuksen tai nollaverotuksen maita. Niiden kanssa Suomi on vuodesta 2007 alkaen solminut yhteensä 44 sopimusta, jotka mahdollistavat verotustietojen vaihtamisen. Laaja ja toimiva maailmanlaajuinen tietojenvaihto mahdollistaa tehokkaan puuttumisen kansainvälisiin veroriskeihin. Vuonna 2014 verotarkastus lähetti noin 700 yksittäistapauksiin liittyvää kansainvälistä virkapyyntöä.

Verotarkastuksen organisaatio uudistuu. Vuoden 2014 aikana selvitettiin erillisessä projektissa verotarkastustoiminnan organisoimismahdollisuuksia. Selvityksen perusteella päätettiin, että Verotarkastusyksikkö ja Yritysverotusyksikkö fuusioidaan, ja niistä muodostetaan uusi Yritysverotusyksikkö. Uusi Yritysverotusyksikkö aloitti toimintansa 1.1.2015. Uuden yksikön avulla yritysasiakkaiden verovalvontaa voidaan kohdistaa tarkoituksenmukaisemmin.

VEROVALVONNASSA (PERUSVALVONTA) TULOVEROTUKSEEN TEHDYT MUUTOKSET VEROVUOSINA 2011–2013

VEROTUKSESSA TEHDYT MUUTOKSET	VEROVUOSI 2011		VEROVUOSI 2012		VEROVUOSI 2013	
	M€	Kpl	M€	Kpl	M€	Kpl
Yhteisöt						
tuloihin lisätty	1 041	8 609	947	14 121	1 157	12 748
tuloista vähennetty	99	3 301	194*	5 208	383	3 979
Elinkeinoyhtymät						
tuloihin lisätty	16	860	10	731	67	1 030
tuloista vähennetty	2	69	2	97	2	130
Elinkeinonharjoittajat						
tuloihin lisätty	65	9 870	78	9 612	135	10 136
tuloista vähennetty	6	945	8	1 072	11	1 200
Maataloudenharjoittajat						
tuloihin lisätty	37	7 420	33	7 090	36	6 562
tuloista vähennetty	6	1 688	5	964	4	816
Palkan- ja eläkkeensaajat						
tuloihin lisätty	283	71 497	267	62 328	276	52 631
tuloista vähennetty	18	4 206	17	4 003	19	3 549
Arvopaperikauppa (luonnolliset henkilöt)						
luovutusvoittoja lisätty	50	8 063	41	6 837	96	9 892
luovutusvoittoja vähennetty	8	1 044	6	1 090	15	1 508

*Verovuoden 2012 kädensijojen käsittely muuttui yhteisöverotuksen osalta, mistä johtuen 2012 luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin verrattuna.

TOIMIMME ASIAKKAAN PARHAAKSI

HARMAAN TALOUDEN VASTAINEN TYÖ

Harmaan talouden torjuntaan kuuluvat ennaltaehkäisevät toimet, väärinkäytösten paljastaminen ja selvittäminen sekä laittoman taloudellisen hyödyn takaisin periminen. Harmaan talouden torjunta on verotuksen oikeamääräisen toimittamisen kannalta Verohallinnolle tärkeä haaste.

Harmaan talouden tutkiminen auttaa löytämään parhaita konkreettisia vastatoimia. Oikea tieto harmaan talouden tilasta on keskeistä valvonnan suuntaamiseksi ja myös tarvittavien lainsäädäntömuutoksien perustaksi.

Harmaan talouden selvitysyksikkö asetettiin vuonna 2011 torjumaan harmaata taloutta ja sen lieveilmiöitä. Yksikön toimintaa säätelee laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä. Selvitysyksikön laissa säädettyä tehtävänä on edistää ja tukea harmaan talouden torjuntaa tuottamalla ja jakamalla tietoa harmaasta taloudesta ja sen torjunnasta.

TIETOA KANSALAISILLE JA VIRANOMAISILLE

Selvitysyksikölle säädettyä tavoitetta tiedon tuottamiseen ja jakamiseen toteutetaan kahdella tavalla. Tietoa tuotetaan ja jaetaan laajalle kohderyhmälle selvitysten, julkaisujen ja verkkosivujen kautta. Lisäksi yksikkö valmistaa yksittäistapauksia koskevia velvoitteidenhoitoselvityksiä tietyille laissa määritellyille viranomaisille. Yksikössä on kaksi toimintaryhmää; tiedontuottamisryhmä ja velvoitteidenhoitoselvitysryhmä.

HARMAAN TALOUDEN SELVITYSYKSIKKÖ JULKAISI VUONNA 2014

2

kausijulkaisua

13

asiantuntijakirjoitusta

61

selvitystä tai lausuntoa

>>> LISÄTIETOA

TEHTÄVÄNÄ TIEDON TUOTTAMINEN JA JAKAMINEN

Selvitysyksiköllä on velvollisuus aktiivisesti tuottaa ja jakaa tietoa harmaasta taloudesta. Tiedontuottamisen tueksi selvitysyksikkö laatii niin sanottuja ilmiöselvityksiä harmaan talouden eri osa-alueista. Selvityksissä kuvataan erilaisia yhteiskunnassa esiintyviä verojen ja julkisoikeudellisten maksujen välttämiseen tähtääviä tapoja, niiden laajuutta ja vaikutuksia.

Yksikkö julkaisee selvitysten ja tutkimusten lisäksi artikkeleita ja kirjoituksia harmaasta taloudesta ja sen torjunnasta. Lisäksi yksikkö antaa pyydetessä lausuntoja esimerkiksi lainsäädäntöesityksiin.

*Harmaan talouden
selvitysyksikkö
tuottaa velvoitteiden-
hoitoselvityksiä
eri viranomaisten
tehtävien tueksi.*

SELVITYKSIÄ YRITYSTOIMINTAAN LIITTYVIEN VELVOITTEIDEN HOIDOSTA

Selvitysyksikön toisena laissa säädettyä tehtävänä on laatia viranomaisten pyynnöstä velvoitteidenhoitoselvityksiä.

Harmaan talouden selvitysyksikkö toimii tukena muille viranomaisille tuottamalla tietopalveluna velvoitteidenhoitoselvityksiä mm. Verohallinnon, Tullin, Poliisin, Eläketurvakeskuksen, ulosotto-laitoksen ja Aluehallintoviraston tehtäviä varten. Asiakkaina ovat myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira, valtion-apuviranomaiset, Työttömyysvakuutusrahasto, Konkurssiasiamies ja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Vuonna 2014 tehtiin yli 100 000 velvoitteidenhoitoselvitystä. Velvoitteidenhoitoselvitykset tarjoavat viranomaisille keskitetysti ja tehokkaasti tietoa organisaatioiden ja niihin kytkeytyvien henkilöiden toiminnasta.

VIRANOMAISTEN VÄLINEN TIETOJENVAIHTO JOUSTAVAMMAKSI

Viranomaisten välinen tietojenvaihto on yksi tärkeimmistä keinoista torjua harmaata taloutta. Vuonna 2014 Verohallinto jatkoi viranomaistietopalvelurajapintahanketta (VTPR-hanke). Hankkeen tavoitteena on joustava tietojenvaihto viranomaisten välillä: muut viranomaiset saavat entistä helpommin käyttöönsä yrityksiä koskevat tiedot Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksiköltä.

HARMAAN TALOUDEN TARKASTUKSET 2012–2014

	2012	2013	2014
Verotarkastukset kpl	3 151	3 362	4 666
tarkastetuista yrityksistä harmaita	725	688	713
Rakennusalan tietojenanto- velvollisuuden tarkastukset, kpl			76
Rakennusalan vertailutietotarkastukset, kpl	267	290	320
Paljastettu harmaa talous milj. euroa			
mustia palkkoja	48	51	89
puuttuvaa myyntiä (sis. ALV)	55	64	68
peiteltyä osinkoa yhtiöille	7	8	5
peiteltyä osinkoa osakkaille	28	27	36
Maksuunpanoesitykset veroa milj. euroa			
ennakkoperintä	17	17	12
arvonlisävero	14	20	13
välittömät verot	26	29	31
Yhteensä	61	66	56
Vääränsisältöisiä tositteita kirjanpidossa			
tositteiden lukumäärä, kpl	5 902	11 486	4 052
tositteiden arvo, milj. euroa	40	81	38

TOIMIMME ASIAKKAAN PARHAAKSI

VAIVATTOMIA PALVELUITA

Verohallinnon uusien sähköisten palveluiden ja muiden uudistusten tarkoitus on tehdä veroasioiden hoito vaivattommaksi jokaiselle asiakkaalle.

Suuri enemmistö niin henkilö- kuin yritysasiakkaistammekin on jo löytänyt mahdollisuudet hoitaa asiansa verkkopalveluissamme. Edelleen monet kuitenkin ilmoittavat paperisella lomakkeellamme tai soittavat verokorttimuutoksensa puhelinpalvelustamme. Hoideaanpa asiat verkossa tai muuten, haluamme että asiat sujuvat jopa helpommin ja ripeämmin kuin asiakkaamme odottavat. Tämä tavoite on myös osin toteutunut: asiakastutkimuksemme mukaan saamme toiminnastamme parhaimmat arvioit juuri niiltä asiakalta, jotka ovat asioineet henkilökohtaisesti kanssamme.

MUUT PALVELUKANAVAT SÄILYVÄT SÄHKÖISTEN PALVELUJEN RINNALLA

Sähköisiin asiointipalveluihin ovat jo löytäneet tiensä ne, jotka jo muutenkin luovivat internetissä luontevasti. Jäljellä on kuitenkin suuri joukko asiakkaita jotka joko eivät ole vielä löytäneet verkko-palveluita tai eivät osaa tai halua käyttää niitä.

Kohtaamme edelleen vuoden aikana noin 4 miljoonaa asiakasta joko kasvokkain tai puhelimitse. He ovat aina yhtä tervetulleita asioimaan kanssamme, emmekä pakota ketään vasten tahtiaan

VERO.FI VUONNA 2014

Suomen
7. ARVOSTETUIN verkkosivu

Verohallinnon asiakkaiden
SUOSITUIN asiointikanava

14 MILJOONAA
kävijää

7 280 000
ladattua
dokumenttia

keskimäärin
38 350
kävijää päivässä

vaikkapa internetin käyttäjäksi. Sen sijaan tavoitteena on houkutella asiakkaat uusien palvelukanavien käyttäjiksi tarjoamalla ajasta riippumattomia ja helppokäyttöisiä palveluja.

Jotkut kokevat sähköisten palvelujen käytön pelottavaksi tai epämurkavaksi. Asiakastutkimuksen mukaan yksi suurimmista esteistä hoitaa asioita sähköisesti oli pelko tehdä asioita väärin tai niin, että hoidettavat asiat menevät pieleen. Nämä epäluulot voidaan

voittaa onnistuneilla palvelukokemuksilla. Aina kun olemme asiakkaan kanssa tekemisissä, otamme puheeksi myös sähköiset palvelut. Tarvittaessa myös opastamme henkilökohtaisesti, miten asiat voi hoitaa itse. Tässä on apuna Verohallinnon asiakas-kohtaamisen palvelumalli, joka on kehitetty mm. ohjaamaan ja houkuttelemaan kaikkia asiakkaita sähköisten palveluiden käyttäjiksi.

SÄHKÖISEN ILMOITTAMISEN OSUUS KAIKISTA ILMOITUKSISTA 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Henkilöasiakkaat ja yrittäjät					
Arvonlisäveron kuukausittainen ilmoitus	72 %	76 %	76 %	81 %	83 %
Työnantajasuoritukset	68 %	70 %	66 %	65 %	68 %
Liikkeen- ja ammatinharjoittajien tuloveroilmoitukset	19 %	26 %	26 %	43 %	46 %
Verokortin muuttaminen	33 %	37 %	37 %	44 %	48 %
Veroilmoituksen muuttaminen	29 %	33 %	41 %	45 %	46 %
Pankkitilin muuttaminen	27 %	32 %	53 %	56 %	53 %
Kiinteistöveroilmoituksen muuttaminen	-	-	-	-	28 %
Kotitalouden rakentamisilmoitukset	-	-	-	-	78 %
Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt					
Arvonlisäveron kuukausittainen ilmoitus	84 %	85 %	87 %	89 %	90 %
Työnantajasuoritukset	76 %	78 %	81 %	82 %	84 %
Yhteisöjen tuloveroilmoitus	-	-	52 %	58 %	67 %
Verotiliotteet	-	48 %	72 %	72 %	72 %

TOP 5 >>> VERO.FI:N SUOSITUIMMAT SIVUT

- 1 VEROTILI**
Palvelussa käynnit ja tehdyt muutokset
- 2 LOMAKKEET**
Lomakkeiden katsominen, hakeminen ja lataaminen
- 3 VEROKORTTI VERKOSSA**
Palvelussa käynnit ja verokorttimuutokset
- 4 YHTEYSTIEDOT**
Käynnit esimerkiksi palvelunumeroiden ja verotoimistojen yhteystietosivuilla
- 5 VEROILMOITUS VERKOSSA**
Palvelussa käynnit ja tehdyt muutokset

TOIMIMME ASIAKKAAN PARHAAKSI

KEHITYMME MAAILMAN MUKANA

PALVELUVÄYLÄ UUDISTAA SÄHKÖISEN VIESTINVAIHDON VEROHALLINNON JA ASIAKKAAN VÄLILLÄ

Suomi on luomassa uuden yhteisen digitaalisten palveluiden infrastruktuuriin. Myös Verohallinnon asiakkaille uusi infrastruktuuri tuo aitoa hyötyä.

Kansallinen palveluväylä yhdenmukaistaa yritysten ja yhteisöjen tavan toimittaa ja hakea tietoa eri viranomaisilta. Yhdenmukaisuus laskee tiedon jakelun ja hankinnan kustannuksia Verohallinnossa ja sen asiakkailta. Verohallinto voi esimerkiksi helpommin hyödyntää muun julkisen hallinnon tietovarantoja ja palveluita.

Verohallinto on mukana Palvelunäkymä-palvelussa, joka kokoaa erilaisia palveluita kansalaisille, yrityksille ja viranomaisille. Asiakkaiden tunnistaminen ja sähköiseen asiointiin liittyvien valtuuksien hallinta eri viranomaisten palveluihin yhdenmukaistuu. Asiointitilit puolestaan tuovat pitkään kaivatun turvalliseen sähköiseen viestinvaihtoon Verohallinnon ja asiakkaiden välillä. Verohallinto tuo ensimmäiset palvelunsa Kansalliseen palveluarkkitehtuuriin joko vuonna 2015 tai 2016 riippuen Kansallisen palveluarkkitehtuurin aikataulusta.

UUSI VEROTUSOHJELMISTO KORVAA KYMMENET VANHAT

Verotuksen toimittaminen vaatii tuekseen sataprosenttisen varmasti toimivat ja joustavasti kehitettävät tietojärjestelmät. Verotus toimii nyt hyvin, mutta käytössä oleva, vuosikymmenien aikana rakennuttanut tietojärjestelmämme kokonaisuus on kallis ylläpitää ja kehittää, eikä se taivu helposti muutoksiin. Lisäksi osa sovelluksista on tullut elinkaarensa päähän.

Tietojärjestelmien uudistamiseksi Verohallinto on käynnistänyt Valmis-hankkeen, joka vuosien 2014–2018 aikana korvaa nykyiset kymmenet verotusohjelmistot yhdellä valmisohjelmistolla, GenTaxilla. Näin varmistetaan, että verotus toimii häiriöttömästi tulevinakin vuosina. Samalla verotuksen toimintaprosessit virtaviivaistetaan ja työn aikana toteutetaan verotusmenettelyä yksinkertaistavia ja yhtenäistäviä lakimuutoksia. Uusi ohjelmisto antaa asiakkaan tilanteesta kattavan kokonaiskuvan. Sen vuoksi uusi ohjelmisto on virkailijoille nykyistä parempi työkalu sekä verovalvontaan että asiakkaiden ohjaukseen ja neuvontaan.

TULOREKISTERIN TOTEUTUS ALKOI

Valtiovarainministeriö asetti Kansallisen tulorekisterin perustamishankkeen marraskuussa 2014. Hankkeen tarkoituksena on suunnitella ja toteuttaa kansallinen keskusrekisteri, joka sisältää kansalaisten yksityiskohtaisia tulotietoja.

Rekisteriä hyödyntävät tulevaisuudessa kaikki viranomaiset jotka tarvitsevat kansalaisten tulotietoja toiminnassaan. Verohallinto otti vastuun rekisterin teknisestä toteutuksesta ja ja vastaamme myös perustettavan rekisterin ylläpidosta Tulorekisterin määrittelytyö alkaa tammikuussa 2015.

CASE

ENNAKOIVAN OHJAUKSEN TIIMIT SUUNNITTELEVAT TULEVAISUUDEN ASIAKASPALVELUA

"Olemme täällä asiakkaita varten!" sanoo toimistopäällikkö ja EON-tiimiläinen Anne-Mari Järvenpää. Verohallinnon asiakaspalvelua on keskitetty valtakunnallisesti ennakoivan ohjauksen ja neuvonnan tiimeihin (EON-tiimi). "Autamme asiakkaita ennakoimaan verotuksen lopputuloksen ja vähennämme näin asiakkaiden tekemiä virheitä."

Anne-Mari Järvenpää on ollut mukana Seinäjoen EON-tiimissä sen perustamisesta lähtien eli lähes koko vuoden 2014. "Halusin olla luomassa uutta ja kehittämässä Verohallinnon ennakoivaa ohjausta. Tulevaisuudessa toimimme entistä aktiivisemmin myös sosiaalisen median kanavissa perinteisten puhelinpalvelun ja käyntiasioinnin lisäksi", Järvenpää perustelee innostuneesti. Verohallinnossa hän on ollut töissä vuodesta 1993 lähtien ja kehittänyt osaamistaan uusissa tehtävissä aina kun siihen on tarjoutunut mahdollisuus.

Henkilöverotusyksikössä toimi vuoden 2014 loppuun mennessä kaikkiaan viisi ennakoivan ohjauksen ja neuvonnan tiimiä. Tiimit ovat sijoittuneet neljälle paikkakunnalle: Kuopioon, Lappeenrantaan, Ouluun ja Seinäjoelle. Suurin osa EON-tiimien henkilöstöstä on Verohallinnon ulkopuolelta rekrytoituja asiakaspalvelun ammattilaisia.

Tiimit vastaavat suuresta osasta Verohallinnon puhelinpalveluita. Henkilöverotusprofiiliin tiimeissä asiakaspalvelua tarjotaan pääasiassa palkan- ja eläkkeensaajien tarpeisiin. Yritysprofiiliin

tiimit puolestaan palvelevat henkilöyrittäjiä sekä neuvovat muun muassa veronumero- ja rakentamisilmoitusasioissa. EON-tiimit antavat yleistason ohjausta, ja tiimien tukena toimivat verotuksen asiantuntijat.

"Tämä on arkista työtä, mutta uudella otteella", Järvenpää kertoo. Tavoitetilassa EON-tiimit pystyvät käsittelemään 80 prosenttia vastatuista puheluista. Puhelinpalvelun lisäksi tiimeissä vastataan asiakkaiden vero.fi-sivuston kautta lähettämiin kysymyksiin sekä käydään luennoimassa erilaisissa sidosryhmätilaisuuksissa.

"Ennakoiva ohjauksemme on tehokasta ja asiantuntevaa", Järvenpää toteaa. "Tämän varmistamme jatkuvalla koulutuksella. Autamme asiakkaita ennakoimaan verotuksen lopputuloksen ja vähennämme näin asiakkaiden tekemiä virheitä."

EON-tiimien vastuulla on myös tulevaisuuden asiakaspalvelu siellä, missä asiakas jo on. "Meidät löytää myös sosiaalisesta mediasta, messuilta tai vaikkapa kouluista ohjauskäynneiltä."

”

*”Meidät löytää
myös sosiaalisesta
mediasta,
messuilta tai
vaikkapa kouluista
ohjauskäynneiltä.”*

ANNE-MARI JÄRVENPÄÄ
Toimistopäällikkö
EON-tiimiläinen

KATSO VIDEO

TAVOITTEENA VERONMAKSUMYÖNTEISYYS

- » Veronmaksumyönteisyydellä tarkoitetaan Asiakkaan ymmärrystä verojen maksamisen merkityksestä sekä halua toimia oikein veroasioissa.
- » Veronmaksumyönteisyys on suomenkielinen vastine englanninkieliselle termille **tax compliance**.

- » Tax compliance painottaa veronmaksajan lainkuuliaisuutta. Suomenkielinen termi **veronmaksumyönteisyys** ottaa huomioon myös henkilön motivaation maksaa veronsa.

YMMÄRRYS VEROJEN KÄYTÖSTÄ LISÄÄ MYÖNTEISYYTTÄ

VAPAAEHTOISESTI VERONMAKSUMYÖNTEINEN

- » Positiivinen asenne verotukseen
- » Ymmärtää verotuksen yhteiskunnallisen ja taloudellisen merkityksen
- » Haluaa kantaa kortensa kekoon

NEUTRAALISTI VERONMAKSUMYÖNTEINEN

- » Neutraali asenne verotukseen
- » Perusymmärrys verotuksen merkityksestä
- » Halu hoitaa asiat kuntoon
- » Verotus ei kiinnosta

VERONMAKSUKIELTEINEN

- » Negatiivinen asenne verotukseen
- » Ei koe hyötyvänsä yhteiskunnallisista etuuksista
- » Kokee että verovaroja käytetään väärin
- » Kokee että verotus ei ole tasapuolista

VEROHALLINTO TEKEE OIKEIN TOIMIMISEN HELPOKSI

ASIAKAS

VEROHALLINTO

Haluaa toimia oikein

TEKEE ASIAT HELPOIKSI

Haluaa toimia oikein, mutta ei osaa

OHJAA JA NEUVOO

Ei halua toimia oikein, mutta toimii oikein

KERTOO KIINNIJÄÄMISEN RISKEISTÄ. OHJAA JA KANNUSTAA.

Ei halua toimia oikein, ei toimi oikein

VALVOO

VERONMAKSUMYÖNTEISYYS ON USEAN OSAN SUMMA

HENKILÖKOHTAISET JA OMAN RYHMÄN ARVOT

- »» Halu olla lainkuuliainen, hyvä ihminen
- »» Oman ympäristön toimintatapa koetaan sallituksi
- »» Oma näkemys oikeudenmukaisuuden toteutumisesta, tunne siitä, että raha käytetään oikein tai väärin

VÄÄRIN TEKEMISEN HELPPOUS TAI OIKEIN TEKEMISEN VAIKEUS

- »» Tilaisuus tekee varkaan
- »» Oikein tekemisen vaivannäkö koetaan suuremmaksi kuin kiinnijäämisen riski
- »» Tehdään väärin, koska tietoa muusta ei ole

SEURAAMUSTEN PELKO

- »» Todellinen tai kuviteltu kiinnijäämisen, rangaistuksen tai häpeän riski

LUOTTAMUS VERONKANNON LUOTETTAVUUTEEN JA OIKEUDENMUKAISUUTEEN

- »» Kokemus yhdenvertaisesta kohtelusta ja läpinäkyvyydestä

TALOUDELLISET JA YHTEISKUNNALLISET OLOSUHTEET

- »» Heikko taloudellinen tilanne, ”pakko päättää mitä jättää maksamatta”
- »» Yhteiskunnallinen levottomuus

SUURI OSA SUOMALAISISTA MAKSAA VERONSA TUNNOLLISESTI

”Verojen kerääminen on tärkeää, koska siten voidaan ylläpitää hyvinvointivaltiota.”

74 % Täysin samaa mieltä
21 % Jokseenkin samaa mieltä
3 % Jokseenkin eri mieltä
2 % Täysin eri mieltä

”Verojen maksaminen on kansalaisen tärkeä velvollisuus.”

64 % Täysin samaa mieltä
32 % Jokseenkin samaa mieltä
3 % Jokseenkin eri mieltä
1 % Täysin eri mieltä

Lähde: Verohallinnon asiakastutkimus 2014

VAPAAEHTOISESTI JA PERINNÄN KAUTTA MAKSETUT VEROT 2014

VEROJA KERÄTTY

54
MRD. EUROA

PERINNÄN
KAUTTA KERÄTTY

1
MRD. EUROA

HENKILÖTYÖTÄ VAATIVAN
PERINNÄN KAUTTA KERÄTTY

380
MILJ. EUROA

